Australian Aid

Skills for Inclusive Growth

TVEC

සංචාරක නිපුණතා පාදක ක්‍රමෝපායික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය

පණිවිඩය

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

සංචාරක ක්ෂේත්‍රයේ නියැලී සිටින පාර්ශවකරුවන් සමග එක්ව අනුරාධපුර සහ මාතලේ දිස්ත්‍රික්ක සදහා නිපුණතා පාදක ක්‍රමෝපායික සැලැස්මක් සකස් කිරීමට සහයවීම සම්බන්ධයෙන් පළමුව මාගේ ස්තුතිය, අන්තර්කරණිය වර්ධනය උදෙසා නිපුණතා (Skills for inclusive growth) වැඩසටහන වෙත පිරි නමමි.

වෘත්තීය නිපුණතා සැලසුම් විවිධ ක්ෂේත්‍රයන්ද ආවරණය කරමින් සකස් කරනු ලැබුවද දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් මෙවැනි ඉල්ලුමක් පවතින වෘත්තීය ක්ෂේත්‍රයක් සදහා සියලු ආයතනයන්හි සම්බන්ධතාවය සහිතව නිපුණතා සැලසුම් සකස් කිරීමක් කර නොතිබු අතර මෙම නිපුණතා සැලැස්මේදී මුලික වශයෙන් සංචාරක ක්ෂේත්‍රය තෝරාගෙන ඇති අතර දිස්ත්‍රික්කයේ පවතින නිපුණතා ගැටළු වලට පිළියම් යෙදීම සදහා අදහස් හා යෝජනා ඇතුලත්ව ඇති බැවින් නිපුණතා සංවර්ධන සදහා වූ පොදු තීරණ ගැනීමේදී මහත් පිටුවහලක් වනු ඇත.

මෙම සැලැස්ම සකස් කිරීමේදී අප ආයතනය සහ දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය පමණක් නොව සංචාරක කර්මාන්තයේ එකිනෙකට සම්බන්ධ වී සිටින සියලු පාර්ශව කරුවන් සම්බන්ධ කරගනිමින් දිස්ත්‍රික්කයන්හි පවතින නිපුණතා අවශ්‍යතාවයන් සහ ගැටළු සම්බන්ධ ක්ෂේත්‍ර හදුනා ගෙන ඇත. එමෙන්ම එකී ගැටලු සදහා ගතයුතු ක්‍රියාමාර්ග හා පිරියම්ද සියළු දෙනාගේ එකගත්වයෙන් හදුනාගෙන තිබීම සුවිශේෂී වේ.

මෙම සැලැස්ම සංචාරක ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රවර්ධනය හා එහි නිපුනතා සංවර්ධනය උදෙසා වැදගත්වනු ඇත. මෙය ක්‍රියාකාරී මට්ටමට ගෙන ඒම සදහා අප සියලු දෙනා එක්ව කටයුතු කළ යුතුය. ඒ සදහා දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය, පළාත් සභාව , තෘතීයීක හා වෘත්තීය අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාවේ ලියාපදිංචි වෘත්තීය පුහුණු ආයතන, පෞද්ගලික ආයතන, රාජ්‍ය නොවන ආයතන ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ග මෙම සැලැස්ම මගින් හදුනාගෙන ඇති හෙයින් ක්‍රියාකාරකම් ප්‍රයෝගික තත්වයට පත් කිරීම සදහා කටයුතු කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගත යුතු අතර එය අප ආයතනයේ දායකත්වය සහිතව ක්‍රියාත්මක කිරීම ප්‍රධාන අපේක්ෂාවකි .

මෙමගින් ලබාගත් දැනුම හා ක්‍රමවේදය අප ආයතනය විසින් අනෙකුත් දිස්ත්‍රික්ක සදහාද ලබාදීමට බලාපොරොත්තු වන අතර මෙම සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කරමින් අනෙකුත් දිස්ත්‍රික්ක සදහාද ආදර්ශයක් හා මගපෙන්වීමක් ලබාදීමට මාතලේ සහ අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික් දෙකට හැකිවන බව මාගේ විශ්වාසය වන අතර මේ සදහා දායක වූ සියළුම පාර්ශවයන්ට මාගේ හර්දයාංගම කෘතඥතාවය පළකරමි.

ආචාර්ය කේ.ඒ. ලලිතධීර
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්,
තෘතික හා වෘත්තීය අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව

පණිවිඩය

දිස්ත්‍රික් ලේකම් - මාතලේ

මධ්‍යම පළාතේ මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය සංචාරක කර්මාන්තයට ආවේණික සම්පත්වලින් බහුල ප්‍රදේශයක් වන අතර සංචාරක ආකර්ශනීය ගමනාන්තයක් වශයෙන් ප්‍රසිද්ධය.විශේෂයෙන් මාතලේ, දඹුල්ල, සීගිරිය සංචාරක ගමනාන්තයක් වශයෙන් ඉතා ප්‍රසිද්ධ අතර විවිධ ජන විවිධත්වයෙන් යුතු කලාපයක් වන බැවින් විවිධ සංචාරක කර්මාන්තයන් යෙදෙන සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායකයන් හා සේවා සපයන්නන් බහුල දිස්ත්‍රික්කයකි.

2019 පාස්කු ප්‍රහාරයෙන් හා 2020 කොවිඩ් වසංගතය හේතුවෙන් සමස්තයක් වශයෙන් දිවයිනේ සහ මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ ද සංචාරක කර්මාන්තය අඩපන වීම හේතුවෙන් සංචාරක ක්ෂේත්‍රයේ නියුතු ව්‍යවසායකයන්ගේ ව්‍යාපාර වලට එම තත්වය සෘජු හා වක්‍ර ලෙස බලපාන ලදී. එසේ වුවද, තත්වය යහපත් වීමත් සමගම මේ වන විටත් දිස්ත්‍රික් සංචාරක ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කරමින් සංචාරක ක්ෂේත්‍රය උද්දීපනය සඳහා ජාතික හා පළාත් ආංශික සංචාරක සැලැසුම් වලට අනුගතව හා මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයට අනන්‍ය වූ අයුරින් සංචාරක කර්මාන්තය සංවර්ධනය සඳහා සැලැස්මක් පිළියෙල කර ගැනීමට අවශ්‍ය පියවර ගනිමින් සිටි. ඒ සඳහා S4IG ව්‍යාපෘතිය හඳුන්වා දුන් සංචාරක ක්ෂේත්‍රයේ නිපුනතා සංවර්ධන උපාය මාර්ග සහ නව ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම 2023-2025 වර්ෂයයන් තුළදී ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් සකස් කර ඇත.

මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක ප්‍රවර්ධනය සඳහා මෙම ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනුව විවිධ සංචාරක ක්ෂේත්‍රයන් විවිධ සංචාරක පැකේජයන් හා සංචාරක කලාපයන් හඳුන්වාදෙමින් ඉදිරියේදී එය ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. තවද, සංචාරක ක්ෂේත්‍රයේ සේවාවන් හා හැකියාවන්, නිපුණතාවයන් වර්ධනය කිරීමටත් ඒකාබද්ධ වැඩසටහනක් ලෙස ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල, සංචාරක ක්ෂේත්‍රයට අදාළ රාජ්‍ය ආයතන, පුද්ගලික අංශය ඒකාබද්ධව වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම හා එතුලින් සංචාරක ක්ෂේත්‍රයේ නියුතු ව්‍යවසායකයන්ගේ ව්‍යවසායක විභවතාවයන් හඳුනාගැනීමටත්, වර්ධනය කිරීමටත්, අවස්ථා වැඩි දියුණු කර ගැනීමටත් හැකිවනු ඇත.

මේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම යටතේ සංචාරක ක්ෂේත්‍රයේ නිපුණතා හඳුනා ගැනීමේ පුහුණු වැඩසටහන්, රාජ්‍ය නිලධාරීන් සඳහා Digital Content Development coaching වැඩසටහන්, ආයතනික පුහුණු වැඩසටහන්, සංචාරක ගමනාන්තයන් වැඩි දියුණු කිරීමේ වැඩසටහන්, සංචාරක ව්‍යාපාර ධාරිතා සංවර්ධන වැඩසටහන්, සංචාරක ගමනාන්තයන් වැඩි දියුණු කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිතය.

මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක ව්‍යාපාරයන් හා ගමනාන්තයන් වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා 4ෂඨ අයතනයේ ව්‍යාපෘති කාර්යමණ්ඩලය ලබා දෙන මඟපෙන්වීම හා දායකත්වය ඉතා අගය කරන අතර 2023-2025 සංචාරක උපායමාර්ගික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම හා ක්‍රියාකාරකම් සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු මේ වන විට යොදා ඇති බවත් එය දිස්ත්‍රික් සංවර්ධන සැලැස්ම අනුව ක්‍රියාත්මක කරවීමටත් අවශ්‍ය කටයුතු මේ වන විට සැලසුම් කර ඇති බව සතුටින් දන්වමි. මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක ක්ෂේත්‍රය ප්‍රවර්ධනයට සහ එම ක්ෂේත්‍රයේ තිරසාර සංවර්ධනයක් ඇති කිරීමට අනෙකුත් රාජ්‍ය ආයතන හා එක්ව ඒකාබද්ධ ප්‍රවේශයක් අනුගමනය කරමින් කටයුතු කරන බව S4IG ව්‍යාපෘතියට ස්තුතිය පුද කිරීමට මෙය අවස්ථාවක් කර ගනිමි.

තේජානි තිලකරත්න,
දිස්ත්‍රික් ලේකම් /දිසාපති,
දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය,
මාතලේ.

අන්තර්ගතය

වගු ලැයිස්තුව **4**

රූප ලැයිස්තුව **5**

කෙටි යෙදුම් **6**

විධායක සාරාංශය **7**

1 වන පරිච්ඡේදය: හැඳින්වීම **8**

1.1 හැඳින්වීම 9

1.2 පසුබිම 10

1.3 අරමුණ 10

1.4 SSAP සංවර්ධනය සඳහා භාවිතා කරන ප්‍රවේශය. . 11

1.5 SSAP හි දළ විශ්ලේෂණය 11

2 වන පරිච්ඡේදය: සංචාරක අංශයේ සංවර්ධනයට ඇති ඉඩකඩ සහ උපාය මාර්ගික දිශානතිය **12**

2.1 හැඳින්වීම **13**

2.2 මහා පරිමාණ ආර්ථිකය **13**

2.3 කලාපීය ආර්ථිකය 13

2.4 මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක අංශය 16

2.5 මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ නිපුණතා සංවර්ධන තත්ත්වය 19

2.6 ශ්‍රම වෙළඳපොලේ අඩු නිපුණතා සමතුලිතතාවයේ සාක්ෂි 20

2.7 ජාතික සහ දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් සංචාරක අංශය සඳහා ප්‍රතිපත්තිමය උපදෙස 22

2.8 ආයතනික ආධාරක පද්ධතිය 23

2.9 සාරාංශය 24

3 වන පරිච්ඡේදය: නිපුණතා සංවර්ධනය සඳහා අභියෝග, උපාය මාර්ග සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම **25**

3.1 හැඳින්වීම 26

3.2 මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ නිපුණතා සංවර්ධන අදියර 26

3.3 කුසලතා සංවර්ධනය සඳහා ඇති අභියෝග සහ අවස්ථා 27

3.4 SWOT විශ්ලේෂණය

වැවිලි හා ග්‍රාමීය ආර්ථිකය සමග ඇති දුර්වල අගය දාම සම්බන්ධතා 28

3.5 මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ නිපුණතා සංවර්ධන දැක්ම 29

3.6 කුසලතා සංවර්ධනය සඳහා උපාය මාර්ග සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම 30

4 වන පරිච්ඡේදය: සාරාංශය සහ නිර්දේශ **35**

4.1 සමස්ත අදහස් 36

4.2 ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ප්‍රගති අධීක්ෂණය 37

යොමුව **28**

ඇමුණුම් **39**

වගු ලැයිස්තුව

වගුව 2.1 : මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ ශ්‍රම බලකා තත්ත්වය - 2021 සහ 2022(Q 2) 15

වගුව 3.1 : මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක කර්මාන්තයේ නිපුණතා සංවර්ධනයේදී මුහුණ දීමට සිදුවන අභියෝග 29

වගුව 3.2 : මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මූලික ඉල්ලුම් සහ සැපයුම් උපාය මාර්ග සහ මැදිහත්වීම් 30

වගුව 3.3 : මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය සඳහා සංචාරක අංශයේ නිපුණතා සංවර්ධන සැලැස්ම 2023-2024 31

රූප ලැයිස්තුව

රූපය2.1: මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ රැකියා ව්‍යුහය- 2022 14

රූපය 2.2: රැකියාවේ තත්ත්වය අනුව රැකියාව – 2020 15

රූපය 2.3: මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක කර්මාන්තයේ කාර්ය සාධනය, 2020 17

රූපය 2.4: මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයට විදේශීය අමුත්තන් පැමිණීම ප්‍රකෘතිමත් වීම - අමුත්තන්ගේ රාත්‍රීන් 17

රූපය 2.5: මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ ජීවන චක්‍රය 18

රූපය2.6: මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක ව්‍යාපාරයේ නිපුණතා සංවර්ධන හවුල්කරුවන්. 19

රූපය 2.7: ඩිජිටල්, තාක්ෂණික සහ ව්‍යාපාරික කුසලතාවන්හි ඉහළ නිපුණතා හිඩැස්- සෑහීමකට පත්වීමේ ප්‍රතිශතය 20

රූපය 2.8: මෘදු කුසලතා සහ පාරිභෝගික සේවයේ අඩු නිපුණතා හිඩැස් - සෑහීමකට පත්වීමේ ප්‍රතිශතය 21

රූපය 3.1: මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක කර්මාන්තයේ නිපුණතා සංවර්ධනය පිළිබඳ SWOT විශ්ලේෂණය. 27

රූපය 3.2: මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ නිපුණතා සංවර්ධනය සඳහා සැළසුම් කර ඇති පරිවර්තන රාමුව 29

කෙටි යෙදුම්

ADB	ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව
CBSL	ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
DCC	දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධීකරණ කමිටුව
DCS	ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
DS	දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය
F&B	ආහාර සහ පාන වර්ග
FG	විදේශීය අමුත්තන්
අ.පො.ස.	සාමාන්‍ය අධ්‍යාපන සහතිකය
GCI	ගෝලීය තරඟකාරීත්ව දර්ශකය
GDP	දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය
GoSL	ශ්‍රී ලංකා රජය
HRD	මානව සම්පත් සංවර්ධනය
H&T	හෝටල් සහ සංචාරක
IE	අවිධිමත් ආර්ථිකය
IMF	ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල
LG	දේශීය අමුත්තන්
NAITA	ජාතික ආධුනිකත්ව සහ කාර්මික පුහුණු අධිකාරිය
NPD	ජාතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව
MSME	ක්ෂුද්‍ර, කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසාය
PC	පළාත් සභාව
QLFS	කාර්තුමය කම්කරු බල සමීක්ෂණය
SLITHM	ශ්‍රී ලංකා සංචාරක හා හෝටල් කළමනාකරණ ආයතනය
SLTDA	ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරිය
VTA	වෘත්තීය පුහුණු අධිකාරිය

විධායක සාරාංශය

මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය විවිධ සංචාරක වත්කම්වලින් සමන්විත අතර එහි ඇති ඓතිහාසික, ආගමික සහ පුරාවිද්‍යාත්මක වැදගත්කමකින් යුත් ගමනාන්තවලට අමතරව ස්වභාවධර්මය පදනම් කරගත් සංචාරක ව්‍යාපාරයක් සංවර්ධනය කිරීමට සැලකිය යුතු ඉඩකඩක් සහ හැකියාව පවතී. මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයල සීගිරිය (බලකොටු සංකීර්ණය) සහ දඹුල්ල ලෙන් විහාරය (දඹුල්ලේ රන් පන්සල), අළුවිහාරේ පන්සල, ශ්‍රී මුතුමාරි අම්මාන් කෝවිල ,ශාන්ත අන්තෝනි දේවස්ථානය, නාලන්දා ගෙඩිගේ (ගල් විහාරය), ඉබ්බන්කටුව මෙගලිතික සොහොන්, නකල්ස් කඳු වැටිය, දිය ඇලි (සේර ඇල්ල, සාරි ඇල්ල ඇතුළුව), මිනි වර්ල්ඩ්ස් එන්ඩ් හෙවත් පුන්චි ලෝකාන්තය සහ වස්ගමුව ජාතික වනෝද්‍යානය ඇතුළු ශ්‍රී ලංකාවේ වඩාත් ජනප්‍රිය ගමනාන්ත රැසක් නියෝජනය කරයි. සංසන්දනාත්මකව බැලූ විට මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක කර්මාන්තය සංවර්ධනය කිරීමේ වාසි ඉතා ඉහළ මට්ටමක පවතින අතරල එමගින් මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය රැකියාවලින් පොහොසත් ව්‍යාපාර ප්‍රකෘතිමත් වීමක් කරා ගෙනයාම සඳහා විශාල අවස්ථාවන් රැසක් ලබා දෙයි. දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක අගය දාමය විවිධ උප අංශ 12ක් ආවරණය කරයි.

පූර්ව COVID කාලසීමාව තුළ දිස්ත්‍රික්කයේ සමාජ-ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා සංචාරක ව්‍යාපාරය ප්‍රධාන දායකත්වයක් ලබා දුන් අතර එය මුළු විදේශීය සංචාරක වෙළඳපොලෙන් 6% ක් සහ දේශීය අමුත්තන්ගෙන් 8% ක් පමණ විය. වසංගත කාලපරිච්ඡේදය තුළ සංචාරක ව්‍යාපාරය සම්පූර්ණයෙන්ම කඩා වැටුණු අතර, මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ කොවිඩ් වලින් පසු ව්‍යාපාර ප්‍රකෘතිමත් වීම ජාතික සාමාන්‍ය වන 30% සාපේක්ෂව 2022 දී 17% ක් විය. මෙම මන්දගාමී ප්‍රකෘතිමත් වීමට පුහුණු ශ්‍රමිකයින් නොමැති වීම, ඩිජිටල්කරණය අවම වීම සහ ප්‍රමාණවත් ආයතනික සහයෝගයක් නොමැති වීම ඇතුළු හේතු කිහිපයක් බලපෑමට පුළුවන.

මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක අංශයේ නිපුණතා සංවර්ධනය VTA පුහුණු මධ්‍යස්ථාන (51%) වල නායකත්වය යටතේ රාජ්‍ය අංශයේ පුහුණු සපයන්නන් විසින් ප්‍රමුඛතාවයක් දරණ අතර ඉතිරිය REDA (18%), NAITA (9%), NYSC (9%), සුපර් ඉන්ටර්නැෂනල් (9%) සහ ගුවන් හමුදා හෝටල් පාසල (2%) අතර බෙදී යයි. වාර්ෂික පුහුණු කරවීම් ප්‍රමාණය අභ්‍යාසලාභීන් 394 ක් පමණ වන අතරල සිසුන් බඳවා ගැනීම්වලින් 39% ක් පමණ බේකරි සහ කුකරි වැඩසටහන් සඳහා වේ. ආපනශාලා සහ බාර් සේවාව, පේස්ට්‍රි සහ බේකරි, ආහාර සහ පාන වර්ග, සහ ගෘහ කාර්ය සංවිධානය ද ඉහළ ඉල්ලුමක් ඇති වැඩසටහන් වලට ඇතුළත් වේ. සංචාරක ක්ෂේත්‍රයේ නිපුණතා සංවර්ධනය සඳහා කාන්තා සහභාගීත්වය 2019 වසරේ 26% ක් වූ අතර එය 2021 වසරේදී 24% දක්වා අඩුවී ඇත.

සංචාරක අගය දාමයේ නිපුණතා හිඩැස්ල පරිගණක හා තොරතුරු තාක්ෂණය, තාක්ෂණික සහ ව්‍යාපාරික කුසලතා යන අංශ වල සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ මට්ටමක පවතී. රැකියා කාණ්ඩය අනුව, පුරවා නැති පුරප්පාඩුවල ඉහළම අනුපාතය ප්‍රධාන රැකියා කාණ්ඩ දෙකක් වන අරක්කැමි (23%) සහ වේටර් (16%) ලෙස වාර්තා විය. ව්‍යාපාර වර්ගය අනුව බැලූ විට, ආපනශාලා (20%), හෝටල් (12%) සහ බංගලා/නිවාඩු නිකේතන (10%) උප අංශවල පුරවා නැති පුරප්පාඩු ප්‍රමාණය වැඩිය. මේවා මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ නිපුණතා සංවර්ධනයේ අඩු නිපුණතා සමතුලිතතා තත්ත්වය පිළිබඳ පැහැදිලි ඇඟවීම් වේ. සංචාරක ව්‍යාපාරයේ ව්‍යාපාර ප්‍රකෘතිමත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් පුළුල් පාර්ශවකරුවන් කාණ්ඩයකින් කොටසක් සමඟ කළ සාකච්ඡා උපාය මාර්ග 8ක් සහ මැදිහත්වීම් 12ක් යටතේ ව්‍යුහගත ක්‍රියාකාරී වැඩසටහන් 16ක් හඳුනා ගැනීමට හේතු විය. ඇත්ත වශයෙන්ම, සමහර පාර්ශ්වකරුවන් යෝජිත ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි වලංගු බව තහවුරු කර ගැනීමෙන් පසු මේ වන විටත් ක්‍රියාකාරී වැඩසටහන් තුනක් (උදා: පදනම් ආගන්තුක සත්කාරය, විද්‍යුත් සංචාරක කර්මාන්තය සහ MSME හිමිකරුවන්ගේ ධාරිතාව ගොඩනැගීම) මත වැඩ ආරම්භ කර ඇත. සෑම ක්‍රියාවකටම කාල රාමුවක් ඇති අතර, ක්‍රියාවේ ස්වභාවය සහ ප්‍රධාන පාර්ශවකරුවන් සමඟ ඇති විය හැකි හවුල්කාරිත්වය සැලකිල්ලට ගනිමින් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අදාළ ආයතන හඳුනා ගනු ලැබේ. සංචාරක වටිනාකම් දාමයේ ඇති ප්‍රධාන කුසලතා හිඩැස් පිළිබඳව ක්‍රියාකාරී වැඩසටහන් විශේෂ අවධානයක් යොමු කරන අතර ක්ෂණිකව ක්‍රියාත්මක වීම පිණිස පහත ක්‍රියාකාරකම් යෝජනා කරයි .

a) ඩිජිටල් අලෙවිකරණ කුසලතා වැඩි දියුණු කිරීම.

b) ඉවුම් පිහුම් සහ බේකරි කුසලතා වැඩි දියුණු කිරීම

c) මූලික ආගන්තුක සත්කාර කුසලතා පිළිබඳ ප්‍රධාන පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීම

d) සේවා ස්ථානය පදනම් කරගත් බහුකාර්ය කුසලතා සංවර්ධනය කිරීම

e) ව්‍යාපාර පුහුණු සහාය ලබා දීම, සහ

f) නිපුණතා සංවර්ධන උප ජාතික මට්ටමේ කාර්ය මණ්ඩලයේ ධාරිතාව ගොඩනැගීම

1 වන පරිච්ඡේදය

හැඳින්වීම

1.1 හැඳින්වීම

මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය සංචාරක වත්කම්වලින් පොහොසත් වන අතර ඓතිහාසික හා පුරාවිද්‍යාත්මක වටිනාකමකින් යුත් ගමනාන්ත රැසක් එහි වේ. විවිධ භූගෝලීය ලක්ෂණ සහ ඒ ආශ්‍රිත දේශගුණය සමඟ සීගිරිය, දඹුල්ල ලෙන් විහාරය, අළුවිහාරේ, කවටයමුණ විහාරස්ථානය, ශ්‍රී මුතුමාරි අම්මාන් කෝවිල, ශාන්ත අන්තෝනි දේවස්ථානය, වහකෝට්ටේ, නාලන්දා ගෙඩිගේ, ඉබ්බන්කටුව මෙගලිතික සොහොන්, නකල්ස් කඳු වැටිය, මිනි වර්ල්ඩ්ස් එන්ඩ්ස් හෙවත් පුංචි ලෝකාන්තය සහ වස්ගමුව ජාතික වනෝද්‍යානය වැනි සංචාරක ආකර්ශනීය ස්ථාන ගණනාවක එකතුවක් මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය සංචාරක කර්මාන්තය සඳහා ඉතා සුදුසු ස්ථානයක් බවට පත් කරයි. මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය ප්‍රධාන වශයෙන් එහි කුළුබඩු, තේ, රබර් සහ එළවළු වැනි කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන සඳහා ප්‍රසිද්ධියක් උසුළයි. තවද, දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක ව්‍යාපාරය ප්‍රවර්ධනය කිරීමට ද යොදා ගත හැකි ආකාරයේ සාම්ප්‍රදායික හස්ත කර්මාන්ත සඳහා ජනප්‍රිය ස්ථාන කිහිපයක් ද තිබේ.

මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ මුළු භූමි ප්‍රමාණය වර්ග කි.මී. 1,993ක් වන අතර එය උතුරින් අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයටත්, නැගෙනහිරින් පොළොන්නරුව, බදුල්ල සහ අම්පාර දිස්ත්‍රික්කවලටත්, බටහිරින් කුරුණෑගලටත්, දකුණින් මහනුවරටත් මායිම් වේ . දිස්ත්‍රික්කය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ 11 කින් සමන්විත අතර ඒවා තවදුරටත් ග්‍රාම නිලධාරී වසම් 545 සහ ගම් 1483 කට බෙදා ඇත. පළාත් පාලන ආයතන ලෙස මහ නගර සභා දෙකක් (මාතලේ සහ දඹුල්ල) සහ ප්‍රාදේශීය සභා 11 කින් සමන්විත වේ. මාතලේ කොළඹ සිට කිලෝමීටර් 143 ක් පමණ දුරින් ඇති අතර කොළඹ සිට කුලී රථයකින් එහි යාමට පැය තුනහමාරක් පමණ ගත වේ. දුම්රිය ගමනාගමනය මාතලේ නගරය දක්වා පමණක් පවතින අතර මුළු දිස්ත්‍රික්කයටම ඇත්තේ මාතලේ සහ උකුවෙල යන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ දෙකෙහි පිහිටි දුම්රිය ස්ථාන දෙක පමණි. මාර්ග ජාලය දිස්ත්‍රික්කයේ බොහෝ ප්‍රදේශවලට පහසුවෙන් ප්‍රවේශ විය හැකි පරිදි ඇති අතර දිස්ත්‍රික්කය හරහා මහනුවර සිට යාපනය දක්වා දිවෙන A9 මාර්ගය ගමන් කරයි.

කෙසේ වෙතත්, දිස්ත්‍රික්කයේ දුෂ්කර ප්‍රදේශවල පොදු ප්‍රවාහනය සීමිතය. උදාහරණයක් ලෙස, ග්‍රාම නිළධාරී කොට්ඨාශ 540 න් 274 කට කිලෝමීටර් 5 ක දුරක් ඇතුළත බස් රථ ආරම්භක / ගමනාන්ත ස්ථාන නොමැත. ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන මණ්ඩලය මගින් හෝ ප්‍රජා ජල සම්පාදන යෝජනා ක්‍රම මගින් සපයනු ලබන නල ජලය සහ අනෙකුත් යටිතල පහසුකම් ග්‍රාම නිළධාරී කොට්ඨාශ 540න් 63%ක් වන 342 ක පමණක් තිබේ.

සංචාරක ව්‍යාපාරය ජාතික හා උප ජාතික මට්ටමින් ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික ප්‍රකෘතිමත්භාවය සඳහා ප්‍රධාන දායකත්වයක් සපයයි. විදේශ විනිමය ඉපැයීම් සඳහා ශ්‍රී ලංකාව සංචාරක ක්ෂේත්‍රය මත දැඩි ලෙස රඳා පවතින අතර 2011 සිට අත්විඳින ලද අධික වෙළඳ හිඟයේ (අපනයනයට වඩා ආනයනය සඳහා අධික ලෙස මුදල් වැය කිරීමේ) බර අර්ධ වශයෙන් ඉවත් කිරීම සඳහා සංචාරක ඉපැයීම් භාවිතා කරමින් සිටී (CBSL, 2023). එබැවින් 2022 තුන්වන කාර්තුවේ සිට සංචාරක පැමිණීම් ක්‍රමයෙන් යථා තත්ත්වයට පත්වන බැවින් සංචාරක ඉපැයීම්වලින් උපරිම ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීමට රට උත්සාහ කළ යුතුය. දිස්ත්‍රික් මට්ටමින්, විශේෂයෙන්ම සංචාරක කර්මාන්තයට සංචාරක වටිනාකම් දාමයේ ක්‍රියාත්මක වන MSME හරහා කලාපීය ආර්ථිකයේ විශාල පාර්ශව ගණනාවකට ආදායම් සහ රැකියා අවස්ථා උත්පාදනය කිරීමේ හැකියාව ඇත. පූර්ව COVID කාලසීමාව තුළ මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක ඉල්ලුම විදේශීය අමුත්තන් විසින් මසකට අමුත්තන්ගේ රාත්‍රී 66,000 ක් සහ දේශීය අමුත්තන් විසින් 13550 ක් පමණ වනු ඇතැයි ගණන් බලා ඇත. මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රාදේශීය ආර්ථිකයට සංචාරක අංශයෙන් ලැබෙන දායකත්වය මෙයින් මනාව පැහැදිලි වේ. වඩාත් නිශ්චිත ලෙස පවසන්නේ නම්, දිස්ත්‍රික්කයේ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් නංවාලීම සඳහා සංචාරක අංශයේ MSME හරහා රැකියා සහ ආදායම් උත්පාදනය සහ විවිධ බලපෑම් ඉතා වැදගත් වේ.

1.2 පසුබිම

අන්තර් වර්ධනය සඳහා වන කුසලතා (S4IG) වැඩසටහන ඕස්ට්‍රේලියානු රාජ්‍ය ආධාර වැඩසටහනේ මුලපිරීමක් වන අතර එය ඕස්ට්‍රේලියානු විදේශ කටයුතු සහ වෙළඳ දෙපාර්තමේන්තුව (DFAT) වෙනුවෙන් පැලේඩියම් විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන්නේ නිපුණතා සංවර්ධන, වෘත්තීය අධ්‍යාපන, පර්යේෂණ සහ නවෝත්පාදන සම්බන්ධ රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශ සහ සංචාරක අධිකාරිය, පළාත් සහ දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ පරිපාලනය, සහ කර්මාන්ත සහ ප්‍රජා සංවිධාන සමඟ සහයෝගීතාවයෙනි. මෙම වැඩසටහන මඟින්, කුසලතා සංවර්ධනය සඳහා ඒකාබද්ධ ප්‍රවේශයක් තුළින් ශ්‍රී ලංකාවේ සංචාරක වටිනාකම් දාමය වැඩි දියුණු කරනු ඇත. මෙවැනි තත්වයක් තුළ, S4IG විසින් දිස්ත්‍රික්කයේ තිරසාර රැකියා උත්පාදනයට සහය වනු ඇති අතර, අවාසි සහගත, ආබාධ සහිත පුද්ගලයින් සහ කාන්තාවන් ඇතුළු ආන්තික කණ්ඩායම්වල ආදායම වැඩි දියුණු කිරීමට දායක වනු ලැබේ. කලාපීය සහ දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් නිපුණතා සංවර්ධන සැලසුම් කිරීමේ හැකියාව වැඩි දියුණු කිරීම, සම්බන්ධීකරණය වැඩිදියුණු කිරීම, නොගැලපීම් අවම කිරීම සහ කුසලතා සඳහා ඉල්ලුම උත්පාදනය කිරීම මෙමගින් අපේක්ෂා කෙරේ. තවද, අවිධිමත් අංශය වඩාත් විධිමත් කිරීම හා සංචාරක වටිනාකම් දාමයේ ඵලදායිතාව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා තිරසාර බව කරා යොමු කිරීමට අදාළ උපාය මාර්ග අනුගමනය කරනු ඇත.

1.3 අරමුණු

මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය සඳහා වන නිපුණතා උපාය මාර්ග සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ (SSAP) සමස්ත පරමාර්ථය වන්නේ අනාගත ව්‍යාපාරික අවස්ථා වලට ප්‍රතිචාර දක්වන තිරසාර, සීඝ්‍ර වෙනස්කම් වලට ලක්වෙන, ව්‍යවසායක සහ නව්‍ය සංස්කෘතියක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා පුද්ගලයන්ට සහ සේවා යෝජකයින්ට ඉගෙනීමේ අත්දැකීම් පරිවර්තනය කිරීම මගින් කලාපීය ආර්ථිකයේ අන්තර් වර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීමයි.

වඩාත් නිශ්චිත අරමුණු වන්නේ

- සංචාරක වටිනාකම් දාමයේ ව්‍යාපාර සංවර්ධනයට සහාය වීම සඳහා පුහුණු සැපයුම් ජාලයෙන් ලබා ගත හැකි සේවාවන් පිළිබඳ දළ විශ්ලේෂණයක් සැපයීම.
- සංචාරක ව්‍යාපාරය සහ ඒ ආශ්‍රිත වටිනාකම් දාම අංශ කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින් නිපුණතා සංවර්ධනය මුහුණ දෙන ප්‍රධාන අභියෝග හඳුනා ගැනීම.
- අන්තර් වර්ධනය තුළින් දිස්ත්‍රික්කයේ කුසලතා සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ප්‍රධාන මැදිහත්වීම් සමඟ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කිරීම.
- රැකියා උත්පාදනය හරහා ව්‍යුහාත්මක පරිවර්තනයකට සහ වඩාත් අන්තර් වර්ධන මාවතකට යොමු කරවන ආකාරයේ නිර්දේශ යෝජනා කිරීම.

1.4 SSAP සංවර්ධනය සඳහා භාවිතා කරන ලද ප්‍රවේශය.

SSAP සඳහා වන විශ්ලේෂණය ජාතික සහ උප ජාතික මට්ටමින් සංචාරක කර්මාන්තයේ වර්ධන කාර්ය සාධනය සහ නිපුණතා සංවර්ධනය පිළිබඳ පවතින දත්ත සහ පර්යේෂණ සාක්ෂි මත පදනම් වේ. ප්‍රතිපත්තිමය මාර්ගෝපදේශ අනුව, එය ප්‍රතිපත්ති ලේඛන අටක් මගින් මෙහෙයවනු ලැබේ.

ජාතික මට්ටමේ

- පොදු ආයෝජන වැඩසටහන 2021-2024
- 2022-2025 ශ්‍රී ලංකා සංචාරක කර්මාන්තය සඳහා උපාය මාර්ගික සැලැස්ම
- ශ්‍රී ලංකා සංචාරක දැක්ම 2025
- ජනාධිපතිවරයාගේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය (2022 අගෝස්තු)
- TVET අංශය සඳහා ජාතික සංවර්ධන සැලැස්ම (2023-2027), කෙටුම්පත

උප ජාතික

- මාතලේ දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේ වාර්ෂික කාර්ය සාධන වාර්තාව

මෙම ප්‍රවේශය පදනම් වන්නේ ව්‍යාපාර හිමිකරුවන්, පුහුණු සපයන්නන්, සංචාරක ව්‍යාපාරයේ සේවකයින් සහ ඒ ආශ්‍රිත කර්මාන්තවල ප්‍රධාන පාර්ශ්වකරුවන් සහ ජාතික සහ උප ජාතික මට්ටම්වල ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින් හා පරිපාලකයින් වැනි ප්‍රධාන පාර්ශවකරුවන්ගේ කණ්ඩායම් සමඟ පුළුල් උපදේශනාත්මක සාකච්ඡා මත ය. විශ්ලේෂණාත්මක ක්‍රමවේදය සඳහා මගපෙන්වනු ලැබුයේ ශ්‍රම වෙළඳපොල සමතුලිතතාවය සහ කුසලතා සංවර්ධනය සහ පශ්චාත් අර්බුද ව්‍යාපාර ප්‍රකෘතිය පිළිබඳ ශාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථවල භාවිතා කරන ලද වර්ධන ආකෘති මගිනි. දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් සංචාරක කර්මාන්තයේ තත්ත්වය, නිපුණතා සංවර්ධනයේදී මුහුණ දීමට සිදු වූ අභියෝග, උපාය මාර්ගික විකල්පයන් සහ ඉදිරි වසර තුන තුළ එනම් 2023-2025 තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සකස් කරන ලද ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම මෙම තක්සේරුව මගින් ආවරණය කෙරේ. මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය සඳහා සකස් කර ඇති SSAP මගින් සංචාරක කර්මාන්තයේ නිපුණතා සංවර්ධනය ඉලක්ක කර ගනිමින් ඉලක්කගත ප්‍රතිලාභීන්ගෙන් පුළුල් පරාසයක් ආවරණය වන පරිදි සහ නිපුණතා හිඟයේ ප්‍රධාන ගැටළු විසඳීමට හැකිවන පරිදි නිශ්චිත ක්‍රියාමාර්ග සපයයි.

1.5 SSAP හි ඉදිරි පෙළ ගැස්ම

මීළඟ පරිච්ඡේදය (පරිච්ඡේදය 02) ජාතික සහ දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් සංචාරක ක්ෂේත්‍රය සංවර්ධනයට ඇති ඉඩකඩ සහ උපාය මාර්ගික දිශානතිය ඉදිරිපත් කරයි. දැක්ම සහ මෙහෙවර ඇතුළුව නිපුණතා සංවර්ධනය සඳහා වන අභියෝග, උපාය මාර්ග සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම 03 වන පරිච්ඡේදයේ ඉදිරිපත් කර ඇත. අවසාන පරිච්ඡේදය SSAP හි කෙටි සාරාංශයක් සමඟ එය ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ප්‍රගති අධීක්ෂණ යාන්ත්‍රණය පිළිබඳව අවධානය යොමු කරයි.

2 වන පරිච්ඡේදය

සංචාරක අංශය සංවර්ධනයට ඇති විභවය සහ එහි උපාය මාර්ගික දිශානතිය

2.1 හැඳින්වීම

මහා පරිමාණ ආර්ථිකය, කලාපීය ආර්ථිකය, දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක ක්ෂේත්‍රයේ තත්ත්වය, නිපුණතා හිඩැස්, සංචාරක ක්ෂේත්‍රය සඳහා ප්‍රතිපත්තිමය මඟ පෙන්වීම් සහ ආයතනික ආධාරක පද්ධතිය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක කර්මාන්තයේ තත්ත්වය මෙම පරිච්ඡේදයෙන් ඉදිරිපත් කෙරේ. මෙම පදනම් තොරතුරු දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක ක්ෂේත්‍රයේ නිපුණතා සංවර්ධනය සඳහා උපාය මාර්ග සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සැකසීම සඳහා පදනම සපයයි.

2.2 සාර්ව ආර්ථිකය

මහජන උද්වේගයකට සහ දේශපාලන පෙරළියකට (CBSL, 2023) තුඩු දුන් දැඩි ආර්ථික දුෂ්කරතාවලින් සමන්විත වසරක් වූ 2022 දී, නිදහසින් පසු ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය ඉතිහාසයේ වඩාත්ම දුෂ්කර වසරට මුහුණ දෙන ලදි. වසර ගණනාවක වැරදි ආර්ථික කළමනාකරණය, දුර්වල රාජ්‍ය පාලනය, දුර්වල ප්‍රතිපත්තිමය තේරීම් සහ COVID-19 වසංගතය සහ රුසියානු-යුක්රේන යුද්ධය වැනි බාහිර කම්පනවල බලපෑම්, 2022 දී රට එතෙක් මුහුණ දුන් දරුණුතම අර්බුදයට ඇද දැමීය. දකුණු ආසියාවේ සෘණාත්මක ගමනක් යන එකම රට ශ්‍රී ලංකාව වන අතර, ආර්ථික බිඳවැටීම සහ දේශපාලන අස්ථාවරත්වය දිළිඳුම හා වඩාත්ම අවදානමට ලක්විය හැකි ජනතාවට බරපතලම පහරක් එල්ල කරමින් ඔවුන්ගේ ජීවිතය හා ජීවනෝපායන් විනාශ කර ඇත. 2022 වසරේ ආර්ථික වර්ධනය -7.8 ක් වූ අතර උප අංශ මට්ටමින් එය 4.6 කි. එම වසරේම කෘෂිකර්මාන්තයේ -16ක් සහ, කර්මාන්ත සහ සේවා අංශයේ -2 ද විය. 2023, 2024 සහ 2025 සඳහා ප්‍රක්ෂේපිත ආර්ථික වර්ධනය අසල්වැසි ආර්ථිකයන්ගේ වර්ධන ප්‍රක්ෂේපන 5 කට වඩා පිළිවෙළින් සියයට -3, 1.5 සහ 2.6 වේ. 2021 සහ 2022 අතර ශ්‍රී ලංකාවේ දරිද්‍රතාවය ආසන්න වශයෙන් දෙගුණ වී 13% සිට විස්මිත 25% දක්වා (එක් පුද්ගලයෙකුට දිනකට ඩොලර් 3.65 ක දරිද්‍රතා රේඛාවක් මත පදනම්ව) සහ 2023 දී එය 2% කට වඩා වැඩි වනු ඇතැයි පුරෝකථනය කර ඇත. නාගරික අංශයේ දරිද්‍රතාවය 5% සිට 15% දක්වා තුන් ගුණයකින් වැඩි වී ඇති අතර විදේශ ණය ජාතික ආදායමෙන් 75% ඉක්මවනු ලැබීම මෙන්ම ජාතික ඉතුරුම්-ආයෝජන ශේෂය ද සෘණ අගයක් ගනී. හොඳ රැකියාවක් සඳහා ඇති අපේක්ෂාවන් සීමා වී ඇති, ආදායම් පහත වැටීම සහ උද්ධමනය මගින් තව දුරටත් ඛාදනය වන, සහ යහපත් අනාගතයක් සඳහා අවස්ථා වඩ වඩාත් දුර්ලභ වෙමින් පවතින නව යථාර්ථයකට ඉක්මනින් හැඩගැසීමට ශ්‍රී ලංකාවේ ජනතාවට බල කරනු ලැබී ඇත. ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල විසින් පෙන්වා දී ඇති පරිදි,"මෙම ආර්ථික කථාංගය දත්ත මත පදනම් වූ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයේ අත්‍යවශ්‍ය බව යලි අවධාරනය කරන අතරල තාවකාලික ප්‍රතිපත්ති අත්හදා බැලීම්වල විනාශකාරී ඇඟවුම්; දුර නොපෙනෙන ජනප්‍රිය ප්‍රතිපත්තිවලින් සුබසාධන බලපෑම් අඩපණ කිරීම; සහ ප්‍රතිපත්තිමය තීන්දු ගැනීම ප්‍රමාද කිරීමේ ප්‍රතිඵල, සාක්ෂි මත පදනම් වූ ප්‍රතිපත්ති විශ්ලේෂණ, හොඳින් ස්ථාපිත ආර්ථික මූලධර්ම සහ විශේෂඥ අදහස් නොසලකා හැරීම නිසා මෙසේ සිදුවිය 'ප්‍රමාද වූ ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණවල එක් වරක් ගැලපීමක වියදම මහජනතාවට සහ විශාල වශයෙන් ව්‍යාපාරවලට දැරීමට සිදු විය (IMF,2023).

මෙම අර්බුදයේ බරපතලකම ශ්‍රී ලංකාවට නව සංවර්ධන ආකෘතියක් අවශ්‍ය බව පැහැදිලි කර ඇති අතරල සංචාරක ව්‍යාපාරය ශ්‍රී ලංකාවේ නව සංවර්ධන ආකෘතියේ ප්‍රමුඛ කාර්යභාරයක් ඉටු කළ හැකි ප්‍රධාන අංශයක් බව පෙනේ. එය 2021 දී 1.7% ක වර්ධනයට සාපේක්ෂව 2022 දී 27% ක ඉහළම වර්ධන වේගය වාර්තා කළේය. 2023 පළමු කාර්තුවේ සංචාරක පැමිණීම්වල අඛණ්ඩ වර්ධනයත් සමඟ මෙම වර්ධන වේගය වසර පුරා දිගටම පැවතිය හැකිය.

2.3 කලාපීය ආර්ථිකය

2022 දී මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ මුළු ජනගහනය 530,000 ක් වූ අතර පිරිමි 258,000 ක් සහ කාන්තාවන් 272,000 කි. දිස්ත්‍රික්කයේ මුළු ශ්‍රම බලකාය 208,709 ක් (2.44% ක්) වන අතර එය රටේ සමස්ත ශ්‍රම බලකායෙන් පිරිමින් 64.04% ක් සහ කාන්තාවන් 35.96% කින් සමන්විත විය. රැකියා කරන ජනගහනය 196,000 ක් වන අතර ඉන් පිරිමින් 128,000 ක් සහ කාන්තාවන් 68,000 ක් වන අතර රැකියා විරහිත ජනගහනය 13,000 කි. මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ ඒක පුද්ගල ආදායම (PCI) රුපියල් 834978 ක් පමණ වන අතර එය ජාතික ඒක පුද්ගල ආදායමට (2022) වඩා 30% කින් අඩුය. සාමාන්‍ය පෙළ සහ උසස් පෙළ අධ්‍යාපනය සමඟ පුහුණු වෙළෙඳ පොළට අලුතින්

එක්වන්නන් වසරකට 4500ක් පමණ වේ. 2019 වසරේ දිස්ත්‍රික් දරිද්‍රතා මට්ටම 19.6% (HCR) වූ අතර එය ජාතික මට්ටමට (14.3%) වඩා බෙහෙවින් වැඩි විය. COVID සහ ආර්ථික අර්බුද වල බලපෑමත් සමඟ මෙය 39% දක්වා ඉහළ යාමට ඉඩ ඇත. COVID-19 ට පෙර මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ විදේශීය අමුත්තන්ගේ රාත්‍රීන් වසරකට 792831 ක් (මාසයකට 66069) පමණ වූ අතර එය 2021 දී 18000 දක්වා අඩු විය. දේශීය අමුත්තන්ගේ ඉල්ලුම 2018 දී අමුත්තන්ගේ රාත්‍රීන් 162586 (හෝ මසකට 5650) පමණ විය. මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය මේ වන විට මුළු විදේශීය අමුත්තන්ගේ රාත්‍රිවලින් 6% ක් සහ දේශීය අමුත්තන්ගේ රාත්‍රීවලින් 8% ක් පමණ ලබයි.

සේවා අංශයේ ආධිපත්‍යය මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ රැකියා වල ප්‍රධාන ව්‍යුහාත්මක ලක්ෂණයයි (රූපය 2.1). මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ කෘෂිකාර්මික හා කර්මාන්ත අංශවල රැකියා කොටස් ජාතික මට්ටමින් එම අංශ වල රැකියා කොටස් වලට සමාන වේ. කෙසේ වෙතත්, මාතලේ විරැකියා අනුපාතය (6.2%), ජාතික මට්ටමින් විරැකියා අනුපාතයෙහි සාමාන්‍යයට (5.5%) වඩා වැඩි වන අතර නුසුදුසු රැකියා වල නිරත වන ප්‍රමාණය 2.6% කි. දිස්ත්‍රික්කයේ ශ්‍රම බලකායේ කාන්තා සහභාගිත්වය ජාතික මට්ටමින් 32%ට සාපේක්ෂව 34.1% කි. රැකියා තත්ත්වය අනුව ජාතික මට්ටමින් 6.8% ක් වන පවුලක ශ්‍රම බලකායට දායකවන්නන්ගේ කොටස මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ 12.7% කි. සේවායෝජකයින් සහ ස්වයං රැකියාවල නිරත වන කාණ්ඩ ද ජාතික සාමාන්‍යයට වඩා මෙහි සුළු වශයෙන් ඉහළය. මෙයින් අදහස් කරන්නේ ශ්‍රම වෙළඳපොලේ මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය සේවා යෝජකයින්, ස්වයං රැකියාලාභීන් සහ පවුලක රැකියාවක නිරත වන සේවකයින් විසින් මෙහෙයවනු ලබන ව්‍යාපාරික දිස්ත්‍රික්කයක් ලෙස නැගී එන බවයි. නිපුණතා සංක්‍රමණය ශ්‍රම බලකායේ රික්තයක් ඇති කරන අතරල 2021 දී මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයෙන් වෙනත් රට වලට 3887 පිරිසක් සංක්‍රමණය වූ අතර ඔවුන්ගෙන් 56% කට වැඩි ප්‍රමාණයක් නිපුණතා වලින් පිරි අය සහ වෘත්තිකයන් විය. රට තුළ පවතින ආර්ථික අර්බුදය යටතේ විදේශ රැකියා හේතුවෙන් පුහුණු ශ්‍රමිකයන් අහිමි වීම බහුලව සිදුවන අතර සංචාරක කර්මාන්තයට එහි බලපෑම ඉතා ඉහළ ය.

රූපය 2.1: මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ රැකියා ව්‍යුහය- 2022 (%)

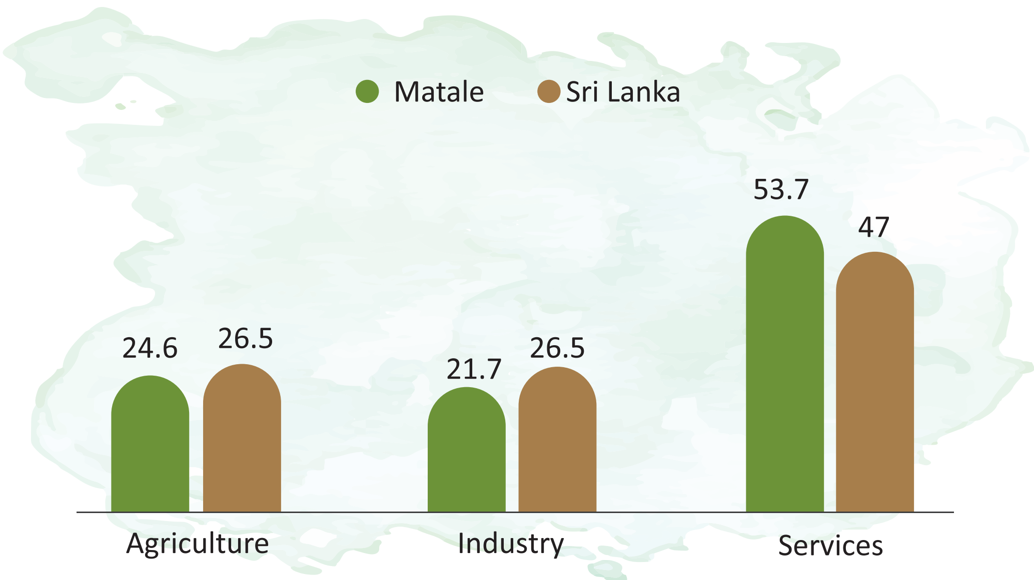

මූලාශ්‍රය: DCS, 2023 (2022 LF බුලටින්)

වගුව 2.1 මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ ශ්‍රම බලකා තත්ත්වය - 2021 සහ 2022 (Q2)

අයිතමය	ඒකකය	මාතලේ	ශ්‍රී ලංකාව
සම්පූර්ණ ශ්‍රම බලකාය - ස්ත්‍රී පුරුෂ දෙපාර්ශවය	අංක	208709	8,575,758*
ශ්‍රම බලකාය - පිරිමි	%	64.04 කි	65.72 කි
ශ්‍රම බලකාය - ගැහැණු	%	35.96 කි	34.28 කි
ශ්‍රම බලකායේ සහභාගීත්ව අනුපාතය - ස්ත්‍රී පුරුෂ දෙපාර්ශවය	%	51.9	50.1*
ශ්‍රම බලකායේ සහභාගීත්ව අනුපාතය - පිරිමි	%	72.7	71
ශ්‍රම බලකායේ සහභාගීත්ව අනුපාතය - කාන්තාවන්	%	34.4	31.8
රැකියාව - ස්ත්‍රී පුරුෂ දෙපාර්ශවයම	%	93.9	95.4*
රැකියා විරහිත - ස්ත්‍රී පුරුෂ දෙපාර්ශවයම	%	5.6	4.7*
නුසුදුසු රැකියා - ස්ත්‍රී පුරුෂ දෙපාර්ශවයම	%	3.9	2.5
අවිධිමත් අංශයේ රැකියා - ස්ත්‍රී පුරුෂ දෙපාර්ශවයම	%	60.9	58.4
අවිධිමත් අංශයේ රැකියා - කෘෂි නොවන. අංශය	%	48.6	47
සාක්ෂරතා අනුපාතය - ස්ත්‍රී පුරුෂ දෙපාර්ශවයම	%	93.3	93.3

*2022 දත්ත

රූපය 2.2: රැකියා තත්ත්වය අනුව රැකියාව - 2020, %

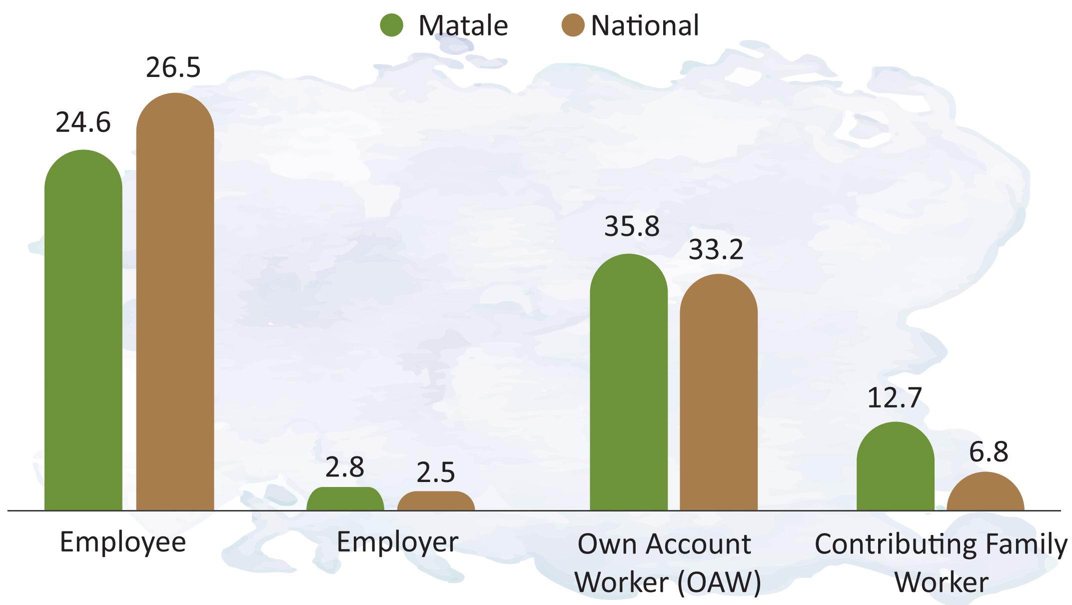

2.4 මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක අංශය

මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය ඓතිහාසික, ආගමික සහ පුරාවිද්‍යාත්මක අංග වලින් වැදගත් සංචාරක ගමනාන්ත රාශියකින් ආශිර්වාද ලබා ඇත. සීගිරිය මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ ජනප්‍රිය ස්ථානයකි. මෙම පෞරාණික මාලිගාව සහ බලකොටු සංකීර්ණය ලෝක උරුම අඩවියක් වන අතර එහි සැලකිය යුතු පුරාවිද්‍යාත්මක වැදගත්කමක් ඇත. සෑම වසරකම සංචාරකයින් දහස් ගණනක් ආකර්ෂණය කර ගන්නා මෙය බොහෝ විට ශ්‍රී ලංකාවේ වැඩිපුරම නරඹන සංචාරක ගමනාන්තය වේ. දඹුල්ල ලෙන් විහාරය 'දඹුල්ලේ රන් පන්සල' ලෙසද හඳුන්වනු ලබන අතර එය ද ලෝක උරුම අඩවියකි. එය මෙරට හොඳින් සංරක්ෂණය කර ඇති විශාලතම ලෙන් විහාරයයි. මීට අමතරව, දඹුල්ල සහ බෙලියකන්ද වැනි ඓතිහාසික වැදගත්කමක් ඇති කඳු මුදුන් කිහිපයක් මාතලේ උතුරු පැතලි බිම්වල පිහිටා ඇත. මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය නකල්ස් කඳුවැටියේ නිවහන වන අතර, එහි පොහොසත් ජෛව විවිධත්වය සහ භූගෝලීය ලක්ෂණ හේතුවෙන් ජාතික උරුමයක් ලෙස සැලකේ. නැගෙනහිර මායිමේ පිහිටි ලග්ගල, එකිනෙක සමාන්තරව දිවෙන කඳු වැටි තුන නිසා ප්‍රසිද්ධ අතර, පහත නිම්නයේ කුරුල්ලන්ගේ ඇසට පෙනෙන දර්ශනයක ආකාරයට පිහිටා ඇති පිටවල 'කුඩා ලෝකාන්තය' ද ඉතා ප්‍රසිද්ධ වේ . තවද, මෙහි ඇති දිය ඇලි සහ කුළුබඩු උද්‍යාන සංඛ්‍යාව ද සංචාරකයින් ආකර්ෂණය කරගන්නා අතර විවිධ භූගෝලීය ලක්ෂණ සහිත විවිධත්වයෙන් යුත් පරිසරය, සංචාරක ව්‍යාපාරය නව්‍ය සේවාවන් ද සමගින් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ඉතා වැදගත් සංචාරක වත්කමකි (ඇමුණුම 3). තවද, පොළොන්නරුව, අනුරාධපුරය සහ මහනුවර වැනි ජනප්‍රිය ගමනාන්තවලට සමීපව පිහිටීම මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක ව්‍යාපාරයේ වර්ධනයට ඇති ඉඩකඩ සහ හැකියාව තවදුරටත් ඉහළ නංවයි.

මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක වටිනාකම් දාමයට විවිධ ව්‍යාපාරික ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් වේ. මෙයින් නවාතැන් අංශය (උදා, හෝටල්, ගෙස්ට් හවුස්/තානායම්, නිවාඩු බංගලා, නවාතැන් සේවා ආදිය) ප්‍රමුඛ වන අතර සංචාරක වටිනාකම් දාමයේ නියැලී සිටින ව්‍යාපාරික ආයතනවලින් 80% ක් පමණ එම කාණ්ඩයට අයත් වේ. ඉතිරියට අවන්හල්, සංචාරක මාර්ගෝපදේශ සේවා, සංචාරක ක්‍රියාකරුවන්, සංචාරකයින් ප්‍රවාහනය, රූපලාවන්‍යාගාර, සෝනා සහ වාෂ්ප ස්නානය කිරීමේ සේවා සහ ක්ෂණික ආහාර අවන්හල් ඇතුළත් වේ. මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක වටිනාකම් දාමයේ මුළු රැකියා නියුක්තිය පුද්ගලයන් 7114ක් පමණ වේ.

COVID වලට පෙර සංචාරක අංශයේ MSME හි වාර්ෂික පිරිවැටුම ව්‍යවසායයකට මිලියන 1.0 ක් පමණ වූ අතර 2021 3 වන කාර්තුවේදී එය රු. මිලියන 0.3 කින් පහළට වැටී ඇති අතර එය ආදායමේ 70% ක පහත වැටීමක් පෙන්නුම් කරයි. සමාගම්වලින් 92% ක් පමණ තනි පුද්ගල ව්‍යාපාර යටතේ ක්‍රියාත්මක වන අතර ඉතිරිය 5%ක් හවුල්කාරිත්වය සහ 2%ක් පුද්ගලික සීමාසහිත සමාගම් ලෙස ක්‍රියාත්මක වේ. MSME හිමිකරුවන්ගෙන් තුනෙන් දෙකක් (67%) ඉදිරි වසර කිහිපය තුළ ව්‍යාපාර පුළුල් කිරීමට සැලසුම් කර ඇති අතර සංචාරක වටිනාකම් දාමයේ MSME බහුතරයක් ව්‍යවසායකත්වය (83%), අලෙවිකරණය (70%), ICT යෙදුම් (67%), රැකියා විශේෂිත තාක්ෂණික පුහුණුව (60%) සහ කළමනාකරණය (53%). පිළිබඳ පුහුණුව ලබා ඇත. MSME හිමිකරුවන්ගේ ඵලදායිතාව (40%) සහ මූල්‍ය පුහුණුව (37%) සාපේක්ෂව අඩු අතර සංචාරක වටිනාකම් දාමයේ MSME හිමිකරුවන්ගෙන් 13% ක් පමණ කිසිදු පුහුණුවක් ලබා නොමැත.

අන්තර්භාවය සම්බන්ධයෙන් ගත් කල, මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක අංශයේ කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාරවල කාන්තා හිමිකාරීත්වය 52% ක් වන අතර යාබද දිස්ත්‍රික්කවල එය 22% කි. එසේම, මාතලේ සංචාරක වටිනාකම් දාමයේ කාන්තා සේවා නියුක්තිය 32% ක් වන අතර ආබාධිත පුද්ගලයින්ගේ රැකියා කොටස 2% කි. නිපුණතා මිශ්‍රණය සම්බන්ධයෙන් ගත් කල, සේවකයින්ගෙන් 47%ක් පුහුණු ශ්‍රමිකයන් වන අතර ඉතිරිය මධ්‍යම පුහුණු (35%) සහ අඩු නිපුණතා කාණ්ඩවලට (18%) අයත් වේ. රැකියා තත්ත්වය අනුව, බහුතරයක් ස්ථිර සේවක කාණ්ඩයට (91%) අයත් වේ.

සංචාරක අංශයේ MSME හිමිකරුවන් විසින් නිපුණතා සංවර්ධනය සඳහා ඉතා දිරිගන්වන සුළු ආයෝජනයක් සිදු කරන අතර ඔවුන්ගේ ප්‍රධාන පුහුණු මූලාශ්‍ර වන්නේ රැකියාව අතරතුර පුහුණුව (70%), බාහිර පුහුණුව (70%), විද්‍යුත් ඉගෙනීම (70%) සහ ගෘහස්ථ පුහුණුව (60%) වේ. ඔවුන්ගෙන් 90% ක් පමණ ජංගම රවුටරය/ඩොංගල් මාදිලිය සහ ස්ථාවර ලීසිං ලයින්/බ්‍රෝඩ්බෑන්ඩ් පහසුකම් හරහා අන්තර්ජාලයට සම්බන්ධ වී ඇත. ඔවුන්ගෙන් බොහෝ දෙනෙක් අන්තර්ජාල අලෙවිකරණය සහ සන්නිවේදනය (77%) සහ ඩිජිටල් උපකරණ කළමනාකරණය (81%) සඳහා අන්තර්ජාල පහසුකම් භාවිතා කරන නමුත් සමාජ මාධ්‍ය භාවිතයේදී (8%) ඉතා අඩුය. S4IG විසින් නායකත්වය දරණ ආධාරක වැඩසටහන් වලට සහභාගී වීමට ඇති කැමැත්ත සළකා බලන විට, මූලික ආගන්තුක සත්කාර කුසලතා (58%) සහ වෘත්තීය ඉවුම් පිහුම් (58%) සහ ඩිජිටල් අලෙවිකරණය (53%), ගමනාන්ත අලෙවිකරණය (52%) සහ ව්‍යාපාර පුහුණු කිරීම (48%) සඳහා ඉහළම මනාපය හිමි වේ. සංචාරක අංශයේ ව්‍යාපාර හිමිකරුවන්ගෙන් 87% ක් පමණ සිය ව්‍යාපාර ක්‍රියාකාරකම් ඩිජිටල්කරණය කිරීමේ ඇති ප්‍රතිලාභ පිළිබඳව දැනුවත් ය.

රූපය 2.3: මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක කර්මාන්තයේ කාර්ය සාධනය, 2020 මාතෘකාව

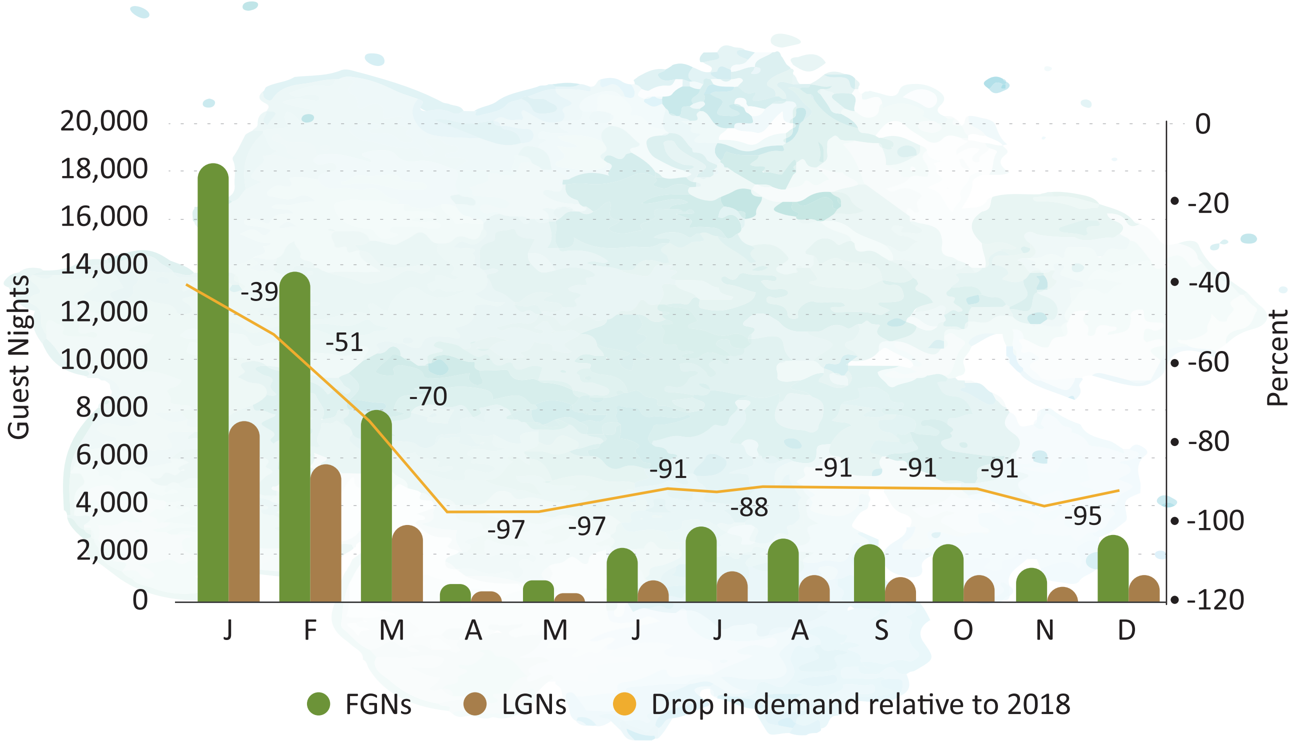

මූලාශ්‍රය: SLTDA

රූප සටහන 2.4: මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ විදේශීය අමුත්තන් පැමිණීම ප්‍රකෘතිමත් වීම - අමුත්තන්ගේ රාත්‍රීන්

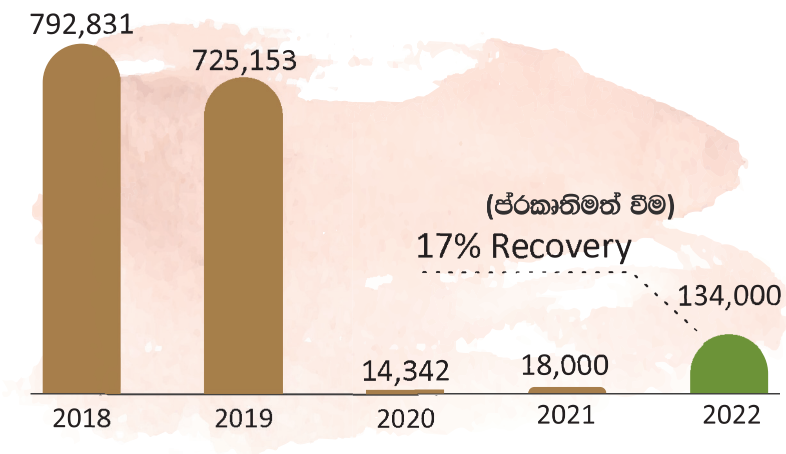

මූලාශ්‍රය: SLTDA

මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ පූර්ව කොවිඩ් කාලපරිච්ඡේදය තුළ සංචාරක ඉල්ලුම මසකට ආගන්තුක රාත්‍රීන් ලෙස විදේශීය අමුත්තන් 66,000ක් සහ දේශීය අමුත්තන් 13500ක් පමණ විය. රූප සටහන 2.3 හි පෙන්වා ඇති පරිදි, 2018 වසරට සාපේක්ෂව මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක ඉල්ලුම 2020 දී 82% කින් පහත වැටී ඇත. කෙසේ වෙතත්, යාබද දිස්ත්‍රික්කවල 445 ට සාපේක්ෂව, මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක කර්මාන්තය ප්‍රකෘතිමත් වී ඇත්තේ 17% කින් පමණි (රූපය 2.4).

බට්ලර් (1980) වර්ගයේ සංචාරක ප්‍රදේශයේ ජීවන චක්‍රය (TALC) ආකෘතියෙහි දීර්ඝ ලෙස විස්තර කර ඇති පරිදි , සංචාරක ගමනාන්ත සංවර්ධනය සඳහා අදියර හයක් ඇතුළත් වේ. ඒවා නම් (1) ගවේෂණය, (2) මැදිහත්වීම, (3) සංවර්ධනය, (4) ඒකාබද්ධ කිරීම, (5) එකතැන පල්වීම සහ (6) පිරිහීම හෝ පුනර්ජීවනය (රූපය 2.4).

ඒ අනුව, මාතලේ සංචාරක කර්මාන්තය මැදිහත්වීමේ සිට සංවර්ධනය දක්වා අඛණ්ඩව පවතී. කොවිඩ් අර්බුදකාරී කාලසීමාව තුළ මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක ව්‍යාපාරයේ සාපේක්ෂ තත්ත්වය තවදුරටත් පහත වැටුණු අතර ආර්ථිකයේ පිරිහෙන මහා පරිමාණ ආර්ථික තත්ත්වයන් හේතුවෙන් ප්‍රකෘතිමත් වීම තවදුරටත් ප්‍රමාද විය. මෙය 2022 දී ගෝලීය සහ කලාපීය මට්ටමින් සංචාරක ව්‍යාපාරය වේගවත් ලෙස ප්‍රකෘතිමත් වීමෙන් වෙනස් වේ. රූප සටහන 2.4 හි පෙන්වා ඇති පරිදි, 2022 දී ශ්‍රී ලංකාවේ සංචාරක ව්‍යාපාරය ගෝලීය සහ දකුණු ආසියාතික රටවල් ලබා ඇති ජයග්‍රහණවලට සාපේක්ෂව අතිශයින් දුර්වල ය. ඇත්ත වශයෙන්ම, දකුණු ආසියාව ගෝලීය සාමාන්‍යය වන -37% සාපේක්ෂව 2022 දී හොඳම ප්‍රතිසාධන අනුපාතය වන -24% වාර්තා කරන ලද අතර ජූලි, ඔක්තෝබර් සහ නොවැම්බර් මාසවලදී එය පූර්ව කොවිඩ් කාල සීමාවේ සංචාරක පැමිණීම් ඉක්මවා ගොස් ඇත.

රූපය 2.5: මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ ජීවන චක්‍රය

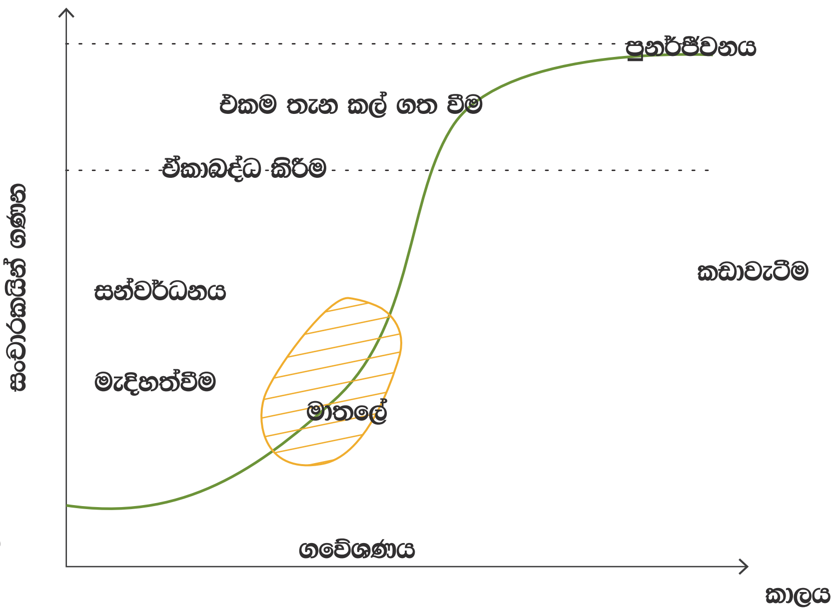

මූලාශ්‍රය: බට්ලර් (1980)

පශ්චාත්-COVID ප්‍රතිසාධන කාලපරිච්ඡේදය තුළ බට්ලර් වර්ගයේ TALC වල වලංගුභාවය විවිධ ගමනාන්ත අවසථා තුළ බට්ලර් (2021) ඇතුළු විද්වතුන් කිහිප දෙනෙකු විසින් නැවත පරීක්ෂා කර ඇත. බට්ලර් (2021) පශ්චාත්-COVID ව්‍යාපාර ප්‍රතිසාධනයේදී ඇති විය හැකි චක්‍ර තුනක් පිළිබඳව සාකච්ඡා කරන අතර ඒවා නම්: a) COVID මුල් චක්‍රය, b) COVID මැද චක්‍රය සහ c) COVID පසු චක්‍රය වේ. පවතින ආර්ථික අර්බුදයේ බරපතලකම සහ දේශපාලන අස්ථාවරත්වය සැලකිල්ලට ගෙන, සංශෝධිත TALC හි මුල් චක්‍ර අවධියෙහි ශ්‍රී ලංකාව තැබීමට බොහෝ දුරට ඉඩ තිබේ. මෙයින් අදහස් කරන්නේ ශ්‍රී ලංකා සංචාරක ව්‍යාපාරය 'සාමාන්‍ය' ජීවන චක්‍රයක් හරහා ප්‍රගතියට පත්වීමක් 2023 අවසානය දක්වා නැවත ආරම්භ නොවනු ඇති බවයි. ශ්‍රී ලංකාවේ සංචාරක කර්මාන්තය වත්කම් සංරක්ෂණය කිරීම, සංවර්ධනය කිරීම සහ නව වෙළඳපල සහ නිෂ්පාදන වඩා හොඳින් නිර්වචනය කිරීම සහ සංචාරක ආර්ථිකයේ කොටස්කරුවන් ලෙස ප්‍රධාන පාර්ශවකරුවන් සහ ප්‍රාදේශීය ප්‍රජාවන් ඇතුළත් කර ගැනීම සහ සම්බන්ධ කර ගැනීම යන ක්‍රියාකාරකම් සිදු කල හැකි පරිදි එහි වටිනාකම් යෝජනාව නැවත සකස් කළ යුතුය. මධ්‍යයේ සහ ඒ වටා සිටින සේවා සපයන්නන් ශ්‍රී ලංකාවේ සංචාරක ව්‍යාපාරයේ ව්‍යාපාරික ප්‍රකෘතිමත්වීම වේගවත් කිරීම සඳහා නව ප්‍රවේශයක් ගත යුතු වේ. ව්‍යාපාර ප්‍රකෘතිමත්වීම මන්දගාමීව සිදුවීම සංචාරක අංශයේ ශ්‍රම වෙළඳපොළේ මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාවයට සෘජු බලපෑමක් ඇති කරනු ඇත.

2.5 නිපුණතා සංවර්ධනය පිලිබඳ මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ තත්වය

මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක අංශයේ නිපුණතා සංවර්ධන ක්ෂේත්‍රයේ රාජ්‍ය අංශයේ පුහුණු සපයන්නන් විසින් අභිභවනය කරන අතර වෘත්තීය පුහුණු මධ්‍යස්ථාන හතරක් මගින් සමස්ත බඳවා ගැනීම්වලින් 50% ක් සිදු කරන අතර ඉතිරිය ප්‍රාදේශීය ආර්ථික සංවර්ධන නියෝජිතායතනය (REDA-9%), සුපර් ඉන්ටර්නැෂනල් සංචාරක හා කළමණාකරණ පුහුණු පාසල (9%), NYSC (9%) සහ NAITA (9%) අතර බෙදී යයි. මෙම පුහුණු සපයන්නන් විසින් කුසලතා සහ සහතික යන වැඩසටහන් වර්ග දෙකම ආවරණය වන පරිදි සංචාරක අංශයේ කුසලතා අවශ්‍යතා සඳහා සෘජුවම අදාළ වන ආකාරයේ වැඩසටහන් 24 ක් ඉදිරිපත් කරයි. සුපර් ඉන්ටර්නැෂනල් ස්කූල් සංචාරක හා කළමණාකරණ පුහුණු පාසල යනු අවන්හල් සහ බාර් සේවය, ගෘහ පාලනය, ආගන්තුක සබඳතා සහ ජාත්‍යන්තර ඉවුම් පිහුම් පිළිබඳ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරන එකම පුද්ගලික පුහුණු සපයන්නා වේ . මීට අමතරව, REDA ජාත්‍යන්තර සහාය ඇතිව පුද්ගලික ආයතනයක් ලෙස ක්‍රියාත්මක වන අතරල එමගින් හෝටල් මෙහෙයුම්, පේස්ට්‍රි සහ බේකරි සහ ආගන්තුක සත්කාරයේ බහු කුසලතා පිළිබඳ වැඩසටහන් ඉදිරිපත් කරයි[1]. බේකරි සහ ඉවුම් පිහුම් වඩාත් ජනප්‍රිය වැඩසටහන් වන අතර එය සිසුන් බඳවා ගැනීම් වලින් 39% ක් වේ. ඉහළ ඉල්ලුමක් ඇති ඔවුන්ගේ වැඩසටහන් අතරට ආපනශාලා සහ බාර් සේවාව, ආපනශාලා හෙල්පර්, ආගන්තුක සබඳතා සහ ගෘහ පාලනය ද ඇතුළත් වේ COVID-19 උවදුරට පෙර මුළු බඳවා ගැනීම් ප්‍රමාණය සිසුන් 426 ක් පමණ වූ අතර සහතික ප්‍රදානය 394කට පමණ ද වූ අතර 8% ක් පමණ අතර මගින් ඉවත් වන ලදි. COVID-19 කාලය තුළ බඳවා ගැනීම් සහ සාර්ථක ලෙස පාඨමාලා අවසන් කිරීම් විශාල ලෙස අඩු වූ අතර 2021 දී 2019 ට සාපේක්ෂව බඳවා ගැනීමේ සහ පාඨමාලා අවසන් කිරීමේ පහත වැටීම අධ්‍යයන වර්ෂයකට 19% ක් පමණ විය. සංචාරක ක්ෂේත්‍රයේ නිපුණතා සංවර්ධනය සඳහා කාන්තා සහභාගීත්වය 2019 වසරේ 26% ක් වූ අතර එය 2021 වසරේදී 24% දක්වා අඩුවී ඇත.

රූපය 2.6: මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක කර්මාන්තයෙහි නිපුණතා සංවර්ධන හවුල්කරුවන්

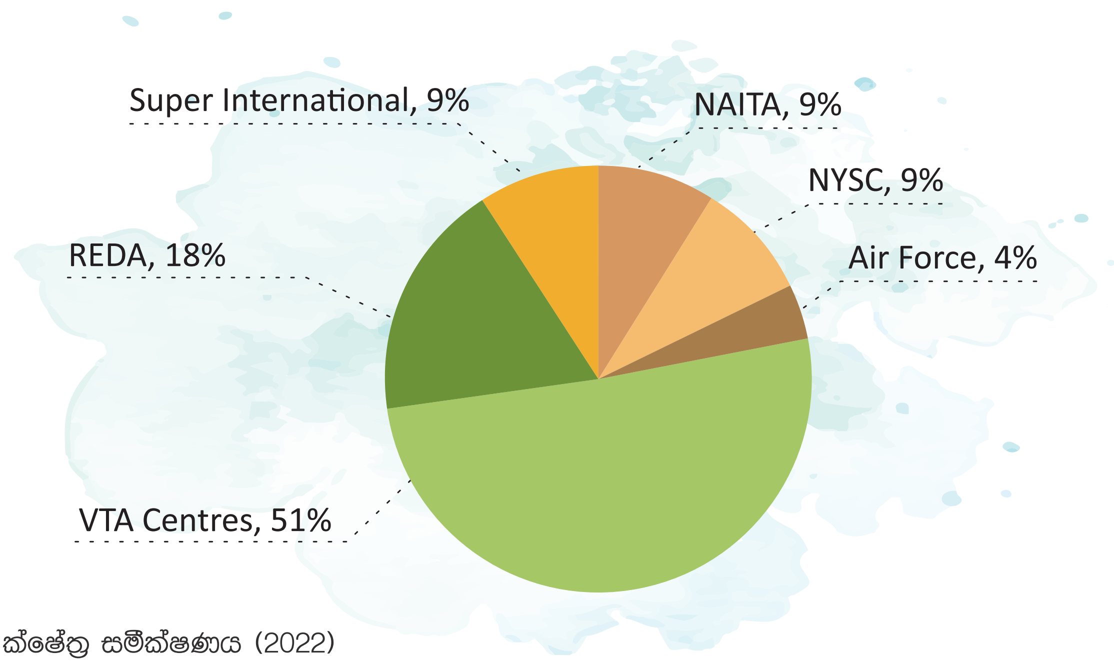

මූලාශ්‍රය: S4IG ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණය (2022)

[1] එය මධ්‍යම පළාත් සභාවේ අනුග්‍රහය යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ එයට ඇක්වයිනාස් කොලේජ් ජොබ්ස් ලින්ක් සහ ලන්ඩන් වාණිජ හා කර්මාන්ත මණ්ඩලයද සහය දක්වයි

2.6 ශ්‍රම වෙළඳපොලේ අඩු කුසලතා සමතුලිතතාවයට සාක්ෂි 081 4946447 BMI

ශ්‍රී ලංකාවේ, වසංගතයට පෙර සිටම සංචාරක වටිනාකම් දාමයේ නිපුණතා හිඟය තීරණාත්මක සාධකයක් විය. සංචාරක ව්‍යාපාරය ක්‍රමයෙන් යථා තත්ත්වයට පත් වීමත්, අර්ධ පුහුණු හා පුහුණු ශ්‍රමිකයින් විදේශගත වීමේ ප්‍රවණතාව වැඩි වීමත් සමඟ පශ්චාත් වසංගත කාලපරිච්ඡේදය තුළ, නිපුණතා හිඟය පිළිබඳ ගැටලුව උග්‍ර වී ඇති අතර, සංචාරක ක්ෂේත්‍රය 2021 දී වටිනාකම් දාමයේ විධිමත් (9%) සහ අවිධිමත් (91%) අංශ දෙකම නියෝජනය කරමින් පුරප්පාඩු (23981) වාර්තා කර ඇත. (TVEC, 2022a). රැකියා කාණ්ඩය අනුව, ඉහළින්ම ශ්‍රේණිගත වූ සම්පූර්ණ නොකරන ලද පුරප්පාඩු වූයේ කුක්, වේටර්, මුළුතැන්ගෙයි සහායක, කොත්තු සාදන්නා, මුදල් අයකැමි, රූම් බෝයි, ආප්ප සාදන්නා, ස්ටුවර්ඩ්, සහායක සහ බේකර් යන කාණ්ඩ වල ය. අඩු වැටුප්, පුහුණු පහසුකම් ප්‍රමාණවත් නොවීම, තෝරා ගැනීමට ඇති වැඩ සටහන් සීමිත වීම, ප්‍රමාණවත් නොවන කර්මාන්ත සහ ආයතනික සහයෝගය, සහ සම්පත් සීමාවන් හේතුවෙන් පුරවා නොමැති පුරප්පාඩුවල තත්ත්වය ජාතික මට්ටමට වඩා දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් වඩාත් දරුණු විය. මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය ඇතුළුව සංචාරක කර්මාන්තයේ MSME පිළිබඳව මෑතකදී කරන ලද සමීක්ෂණයක් මගින් උසස්, මධ්‍යම සහ අඩු කුසලතා ඇති සේවකයන් අතර ඩිජිටල්, තාක්ෂණික සහ ව්‍යාපාරික කුසලතාවන්හි බරපතල කුසලතා හිඟයක් පවතින බව අනාවරණය කරන ලදි (රූපය 2.7)

පාර්ශවකරුවන්ගේ උපදේශන අතරතුර, ඩිජිටල් අලෙවිකරණයේ කුසලතා හිඩැස් වල ඇති බරපතලකම (උදා, ෆේස්බුක්/ යූටියුබ් වැනි ඩිජිටල් මාධ්‍ය වේදිකා භාවිතය සහ වෙබ් සහ අන්තර්ගත වර්ධනයන් වල වැනි ඉස්මතු කර දක්වන ලදි. මීට අමතරව, සංචාරක වටිනාකම් දාමයේ සේවකයින් මෘදු කුසලතා වලින් අඩු බව දක්නට ලැබේ (රූපය 2.7). කර්මාන්ත උප අංශය අනුව, නවාතැන් අංශයට සාපේක්ෂව ආහාර සේවා උප අංශයේ නිපුණතා පරතරය වැඩි වූ අතර පරිමාණයෙන්, ක්ෂුද්‍ර හා කුඩා පරිමාණ සමාගම්වලට සාපේක්ෂව මධ්‍යම පරිමාණ සමාගම්වල නිපුණතා හිඟය වැඩි විය.

රූපය 2.7: ඩිජිටල්, තාක්ෂණික සහ ව්‍යාපාරික කුසලතාවන්හි ඉහළ නිපුණතා හිඩැස් - % තෘප්තිමත් බවෙහි ප්‍රතිශතය

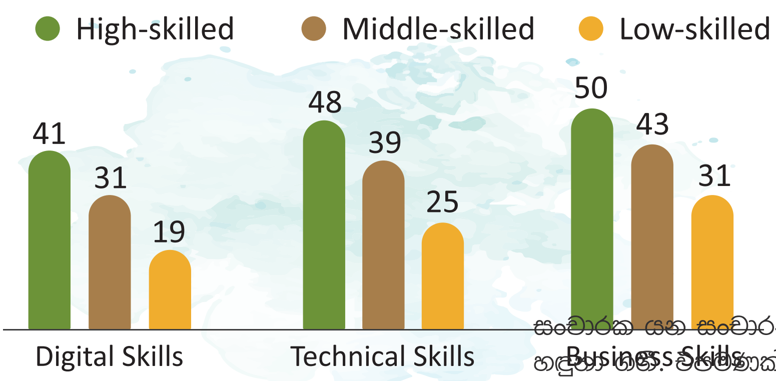

මූලාශ්‍රය: S4IG (2022).

සංචාරක යන සංචාරක ව්‍යාපාර අංශ වල වටිනාකම හඳුනා ගනී. එපමණක් නොව, පශ්චාත් වසංගත සංවර්ධන න්‍යාය පත්‍රය තුළ, කාන්තාවන් සංචාරක සංවර්ධනයේ “[illegible] ” ගනී (ඕහැඋඹධ, 2023). එය ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සඳහා සංචාරක ව්‍යාපාරයේ

රූප සටහන 2.8: මෘදු කුසලතා සහ පාරිභෝගික සේවයේ අඩු කුසලතා හිඩැස් - % තෘප්තිමත් බවෙහි ප්‍රතිශතය

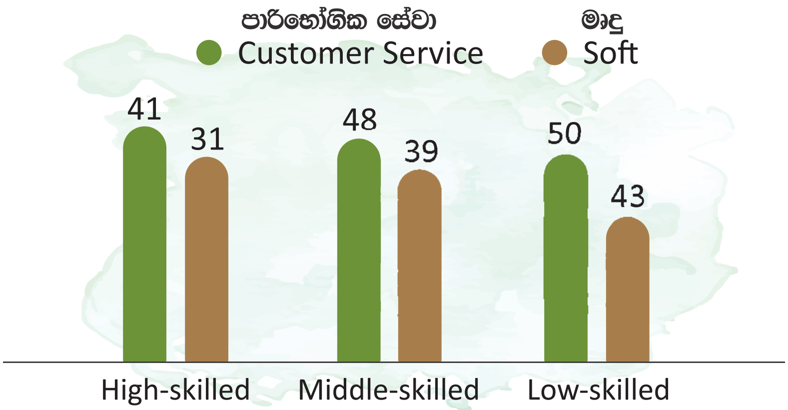

මූලාශ්‍රය: S4IG (2022).

නිපුණතා හිඟය පිළිබඳ ගැටළු පුරවා නොමැති පුරප්පාඩු අනුව ද විශ්ලේෂණය කරන ලද අතර, එය රෙස්ටුරන්ට් (20%), හෝටල් (12%) සහ බංගලා / නිවාඩු නිකේතන (10%) යන උප අංශවල වැඩි විය. රැකියා කාණ්ඩය අනුව, පුරවා නොමැති පුරප්පාඩුවල ඉහළම අනුපාතය ප්‍රධාන රැකියා කණ්ඩායම් දෙකක් වන කුක් (23%) සහ වේටර් (16%) ලෙසින් වාර්තා විය. දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් පාර්ශවකරුවන්ගේ උපදේශන මගින් බහු කාර්ය කාර්ය, ඩිජිටල් කුසලතා, විද්‍යුත් සංචාරක කර්මාන්තය, ව්‍යාපාර කළමනාකරණය, ඉවුම් පිහුම්, නවීන තාක්ෂණය භාවිතය (ICT) සහ සංචාරක මඟපෙන්වීම යන ක්ෂේත්‍රවල නිපුණතා හිඩැස් ද අනාවරණය විය. මෙම සාක්ෂි අනුව මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ ශ්‍රම වෙළඳපොළ වර්තමානයේ අඩු නිපුණතා සමතුලිතතාවයකින් ක්‍රියාත්මක වන බව පැහැදිලි වේ . වෙනත් වචන වලින් කිවහොත්, ශ්‍රම වෙළඳපොලේ ඉල්ලුම් සහ සැපයුම් යන පැති දෙකම අකාර්යක්ෂම වන අතර එයට හේතු කිහිපයක් දැක්විය හැකිය: ඒවා නම් අ) ප්‍රමාණවත් පුහුණුවක් නොලැබීම, ආ) සීමිත වැඩසටහන් මිශ්‍රණයක් පමණක් තිබීම, ඇ) ගුණාත්මක බවින් අඩු පුහුණුව, ඈ) සේවකයින් පිටතට ගලා යාම, ඉ) අඩු වැටුප්, සහ ඊ) කොවිඩ් කාල සීමාව තුළ කම්කරුවන් වෙනත් කර්මාන්ත අංශ වෙත යාම වේ. අනෙක් අතට, සංචාරක ක්ෂේත්‍රයේ පුහුණු ශ්‍රමිකයින් සඳහා ඇති ඉල්ලුම, සැපයුම් හා කුසලතා පරතරයට වඩා වැඩි බැවින් කර්මාන්තය යථා තත්ත්වයට පත්වීමත් සමඟ ඉල්ලුම ද ක්‍රමයෙන් වැඩිවෙමින් පවතී. සුභවාදී කරුණක් වන්නේ ව්‍යාපාර හිමියන් සමග කළ සාකච්චා හා සමීක්ෂණ වලින් පෙන්නුම් කරන පරිදි වෘත්තීය ඉවුම් පිහුම්, පදනම් ආගන්තුක සත්කාරය, ඩිජිටල් අලෙවිකරණය සහ ගමනාන්ත සංවර්ධනය යන ක්ෂේත්‍රවල නිපුණතා සංවර්ධන කටයුතුවලට සහභාගී වීමට MSME හිමිකරුවන් ඉහළ කැමැත්තක් පෙන්නුම් කිරීමයි. මීට අමතරව, MSME හිමිකරුවන්ගෙන් 50% ක් ව්‍යාපාර පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා සහභාගී වීමට කැමැත්ත පළකර ඇති අතර සාමාන්‍ය පෙළ සහ උසස් පෙළ අධ්‍යාපනය සහිතව මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ පුහුණු වෙළඳපොළට වසරකට 4500ක් පමණ අලුත් ශ්‍රම බලකාය ඇතුළත් වනු ලැබේ.

2.7 ජාතික සහ දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් සංචාරක අංශය සඳහා ප්‍රතිපත්ති මගපෙන්වීම්

පළමු පරිච්ඡේදයේ දක්වා ඇති පරිදි, මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය සඳහා වන SSAP සංචාරක කර්මාන්තයේ නිපුණතා සංවර්ධනය පිළිබඳ ජාතික සහ උප-ජාතික මට්ටමේ ප්‍රතිපත්ති මඟ පෙන්වීම් ආවරණය වන ප්‍රධාන ප්‍රතිපත්ති ලේඛන අටක් මගින් මෙහෙයවනු ලැබේ. පළමු, ජාතික මට්ටමේ ප්‍රතිපත්ති ලේඛන මගින් වැඩි සංචාරකයින් පිරිසක් ආකර්ෂණය කර ගැනීමට සහ MSME සංවර්ධනය සඳහා අදාළ ප්‍රතිපත්තිමය පියවරයන් දක්වා ඇත. 2022 - 2025 සංචාරක උපායමාර්ගික සැලැස්ම, ප්‍රධාන සංචාරක නගරවල සංචාරක පුහුණු පාසල් පිහිටුවීම සහ ආකර්ශනීය පාඨමාලා හඳුන්වාදීම හරහා කුසලතා සංවර්ධනය ඇතුළුව අවධානය යොමු කළ යුතු ක්ෂේත්‍ර 17ක් සමඟ කටයුතු කරයි. රාජ්‍ය ආයෝජන වැඩසටහන (2021-2024) මගින් මානව සම්පත් සංවර්ධනය, කෘෂි සංචාරක ප්‍රවර්ධනය සහ නිෂ්පාදන විවිධාංගීකරණය යන ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍ර තුනක සංචාරක කර්මාන්තයේ දියුණුව සඳහා රු මිලියන 85,381 වෙන් කර ඇත. ටීවීඊටී අංශය සඳහා ජාතික සංවර්ධන සැලැස්ම (2023-2027) මගින් නිපුණතා සංවර්ධන සහ වෘත්තීය පුහුණුවේ සියලුම අංග ආවරණය වන අතර එය තේමා හයක් යටතේ එකලස් කර ඇති ප්‍රතිපත්ති 73 කින් සමන්විත වේ. ඒවා නම් අ) තාක්ෂණික, වෘත්තීය අධ්‍යාපනය සහ පුහුණුව සඳහා ප්‍රවේශය, ආ) පුහුණු වර්ධනයන් සහ පුහුණුව තාර්කික කිරීම, ඇ) ශ්‍රම වෙළඳපල තොරතුරු සහ ඩිජිටල්කරණය, ඈ) කර්මාන්ත සම්බන්ධතා සහ ශ්‍රම බලකාය සංවර්ධනය, ඉ) TVE හි තත්ත්ව සහතිකය සහ එයට ඇති පිළිගැනීම, සහ ඊ) TVET හි මානව සම්පත් පිළිබද අදහස් සහ භෞතික හා මූල්‍ය සම්පත් කළමනාකරණය වේ.

උප-ජාතික මට්ටමින්, දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේ වාර්ෂික කාර්ය සාධන වාර්තාව දිස්ත්‍රික්කයේ දැනට පවතින සංවර්ධන කටයුතු සඳහා සම්පත් වෙන් කිරීම පිළිබඳ තොරතුරු සපයයි. ඉහත ප්‍රතිපත්ති ලේඛන මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක කර්මාන්තය සඳහා කුසලතා සංවර්ධන සැලැස්මක් සකස් කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් උපදෙස් සහ මාර්ගෝපදේශ සපයයි. ඊට අමතරව නිපුණතා සංවර්ධනය සඳහා මැදිහත්වීම්, සේවා අලෙවිකරණය සඳහා සහ සංචාරක ව්‍යාපාරයෙහි දුර්වල ව්‍යවසායකත්ව සංස්කෘතිය වෙනුවට නවීන තාක්ෂණය යොදා ගැනීමේ හදිසි අවශ්‍යතාවය ද එය අවධාරණය කරයි . නිපුණතා සංවර්ධනය තුළින් කොවිඩ් අර්බුධයෙන් පසු සංචාරක ව්‍යාපාරය ප්‍රකෘතිමත් කිරීම සඳහා උපාය මාර්ගික මැදිහත්වීම් සිදු කිරීමේ අරමුණින් මෙම අංශ පිළිබඳව 3 වන පරිච්ඡේදයෙන් තවදුරටත් විමර්ශනය කෙරේ.

2.8 ආයතනික ආධාරක පද්ධතිය

කාර්යක්ෂම ආයතනික ආධාරක පද්ධතියක් යනු නිපුණතා සංවර්ධනයේ පූර්ව අවශ්‍යතාවයකි. ජාතික මට්ටමින් සංචාරක හා ඉඩම් අමාත්‍යාංශය (MTL) අවශ්‍ය ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ ගන්නා අතර රටේ සංචාරක හා නිපුණතා සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා අදාළ රාජ්‍ය සහ පෞද්ගලික හවුල්කරුවන්ව සම්බන්ධීකරණය කිරීම ද සිදු කරයි. ශ්‍රී ලංකා සංචාරක හා හෝටල් කළමනාකරණ ආයතනය (SLITHM) MTL යටතේ ක්‍රියාත්මක වන අතර එහි දීප ව්‍යාප්ත ශාඛා ජාලය හරහා සංචාරක ක්ෂේත්‍රයේ නිපුණතා සංවර්ධන වැඩසටහන් රැසක් ඉදිරිපත් කරන අතර ශිෂ්‍ය බඳවා ගැනීම් සහ පුහුණුවීම් ප්‍රදානයන් 31% ක් පමණ සපයයි. ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරිය (SLTDA) ද MTL හි අධීක්ෂණය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන අතර එය ප්‍රධාන වශයෙන් සැලසුම් කිරීම, සංවර්ධනය කිරීම, නියාමනය, ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ප්‍රගති අධීක්ෂණය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරයි. නිපුණතා සංවර්ධන ක්ෂේත්‍රය තුළ, අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ අධීක්ෂණය යටතේ තෘතීයික හා වෘත්තීය අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව (TVEC), රාජ්‍ය, පෞද්ගලික සහ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන වල පුහුණු සපයන්නන් නියෝජනය කරමින් දිවයින පුරා පිහිටි ආයතන 560 ක ජාලය හරහා සංචාරක ඇතුළු පුළුල් ක්ෂේත්‍ර 19 ක නිපුණතා සංවර්ධන වැඩසටහන් පවත්වයි. TVEC වසරකට සිදු කරන සිසුන් බඳවා ගැනීමේ සහ උපාධි ප්‍රදානයේ කොටස 69% ක් පමණ වේ. එහි වැඩසටහන් මිශ්‍ර කර ඇති ආකාරය SLITHM වැඩසටහන් මිශ්‍රණයට වඩා ඉතා පුළුල් වේ. මීට අමතරව, වනජීවී සහ වන සංරක්ෂණ අමාත්‍යාංශය, සංස්කෘතික කටයුතු අමාත්‍යාංශය ඇතුළුව සංචාරක ව්‍යාපාර සංවර්ධනය සඳහා ආයතනික සහයෝගය ලබා දෙන තවත් වැදගත් අමාත්‍යාංශ කිහිපයක් තිබේ. දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය (DS) සංචාරක අංශය ද ඇතුළුව දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් සංවර්ධන කටයුතු සඳහා ආයතනික

සම්බන්ධීකරණය සපයයි. ප්‍රධාන තීරණ ගැනීමේ ආයතනය වන්නේ දිසාපතිවරයාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් යුත් දිස්ත්‍රික් සංවර්ධන කමිටුවයි.

සංචාරක ව්‍යාපාරය බල සහිත විෂයක් බැවින්, දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් සංචාරක කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේදී පළාත් සභා ද ප්‍රධාන කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. මධ්‍යම පළාතේ, සංචාරක කර්මාන්තය සංවර්ධන කටයුතු NCP හි ප්‍රධාන අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන සංස්කෘතික කටයුතු සහ සංචාරක දෙපාර්තමේන්තුව යටතට පැමිණේ. එහි ප්‍රධාන කාර්යය වන්නේ ජාතික ප්‍රතිපත්තිවලට අනුකූලව සංචාරක අංශයේ සංවර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය උපාය මාර්ග සහ ක්‍රියාකාරී වැඩසටහන් හඳුන්වාදීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම ය .

ශ්‍රී ලංකාවේ, භෞමික ධුරාවලිය මධ්‍යම, පළාත් සහ ප්‍රාදේශීය යන මට්ටම් තුනකට බෙදා ඇත. සංචාරක ක්ෂේත්‍රය සමගාමී විෂයයක් වන බැවින්, එම මට්ටම් තුනටම විෂය හැසිරවීමේ වගකීමක් ඇති අතර, එම නිසා එමඟින් ඉහළ සහයෝගීතාවයක් බලාපොරොත්තු වේ. ක්‍රියාකාරීත්වය අනුව, දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ සංවර්ධන කටයුතු රාජ්‍ය හා අර්ධ රාජ්‍ය ආයතන ජාලයක් මගින් සිදු කරනු ලබන අතර ඒ සියල්ල දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය සමඟ අන්තර් සම්බන්ධිත වේ. දිසාපති /දිස්ත්‍රික් ලේකම්

දිස්ත්‍රික් පරිපාලනයේ ප්‍රධානියා වන අතර විවිධ කමිටු හරහා දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ සංවර්ධන කටයුතු සම්බන්ධීකරණය කරයි. පුහුණුව, සේවා අලෙවිකරණය, යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන සහය, ව්‍යාපාර සංවර්ධනය යනාදිය ලබා දෙමින් සංචාරක ක්ෂේත්‍රයේ සංවර්ධනයට සහාය වීමට දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ ආයතන කිහිපයක් ඇත. කෙසේ වෙතත්, දිස්ත්‍රික්කයේ පාර්ශවකරුවන් ඵලදායී ලෙස සම්බන්ධීකරණය කිරීමට සහ ජාතික මට්ටමේ සංචාරක බලධාරීන් සමඟ සහයෝගයෙන් කටයුතු කළ හැකි පරිදි දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් නිසි සම්බන්ධීකරණ ව්‍යුහයක් නොමැතිකම පාර්ශවකරුවන් විසින් ප්‍රධාන අඩුපාඩුවක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇත. මීට අමතරව, සාම්ප්‍රදායික වර්ගයේ දෙපාර්තමේන්තු (උදා., වනජීවී හා සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව, ආදිය මගින් සිදු කරන ක්‍රියා සංචාරක අංශයේ සේවා සපයන්නන්ගේ නව නිෂ්පාදන සංවර්ධනයට සහ නිෂ්පාදන විවිධාංගීකරණයට ප්‍රධාන බාධාවක් වන බව පෙනේ.

2.9 සාරාංශය

මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ විදේශීය හා දේශීය අමුත්තන්ගෙන් සංචාරක ඉල්ලුම වසරකට 792831 (මාසයකට 66000) පමණ වූ අතර එය 2021 දී 121482 දක්වා අඩු විය. සංචාරක ගමනාගමනය (දේශීය හා විදේශීය) දඹුල්ල ප්‍රදේශයට ඉතා වැඩි වශයෙන් කේන්ද්‍ර වී ඇති අතර දිස්ත්‍රික්කයේ විශාල කොටසක් සංචාරක ව්‍යාපාරයට සම්බන්ධ වී නැත. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස දේශීය ආර්ථිකය වර්තමානයේ පවතින දුර්වල අගය දාම සම්බන්ධතා වලින් පීඩා විඳී. නව සංචාරක නිෂ්පාදන, ගමනාන්ත අලෙවිකරණය, වඩා හොඳ පහසුකම් සැලසීම සහ වඩාත් වැදගත් ලෙස වැඩිදියුණු කළ වටිනාකම් දාමයක් හරහා දිස්ත්‍රික්කය තුළ සංචාරක ගමනාගමනය කාර්යක්ෂමව කළමනාකරණය කිරීම කොවිඩ් අර්බුධයෙන් පසු ප්‍රකෘතිමත් වීමේ කාලය තුළ සංචාරක ව්‍යාපාරයේ දැනට පවතින සහ ඉදිරියේදී සිදුවිය හැකි ඉහළ යාමෙහි ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීමේ දී දිස්ත්‍රික්කයට ඉතා වැදගත් වේ.

3 වන පරිච්ඡේදය

නිපුණතා සංවර්ධනය සඳහා අභියෝග, උපාය මාර්ග සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

3.1 හැඳින්වීම

මෙම පරිච්ඡේදය මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක ව්‍යාපාරයේ සහ ඒ ආශ්‍රිත උප අංශවල නිපුණතා සංවර්ධනය සඳහා වන අභියෝග, එහි උපාය මාර්ග සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ඉදිරිපත් කරයි. එය ආරම්භ වන්නේ මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක කර්මාන්තයේ නිපුණතා සංවර්ධන අදියර, අභියෝග, අවස්ථා සහ කුසලතා සංවර්ධනය සඳහා වන උපාය මාර්ග පිළිබඳ පැහැදිලි කිරීමකිනි.

3.2 මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ නිපුණතා සංවර්ධනයෙහි අදියර

සංචාරක ව්‍යාපාරයේ පශ්චාත්-කොවිඩ් ව්‍යාපාර ප්‍රතිසාධනය පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර අත්දැකීම් ශ්‍රී ලංකාව ඉතා දිරිගන්වන සුළු සහ අදාළ වන ඒවා බව පෙනේ. UNWTO (2023) විසින් ප්‍රකාශ කරන ලද පරිදි, සංචාරක කර්මාන්තය මේ වසරේ පූර්ණ ප්‍රකෘතිමත් වීම කරා ගමන් කරමින් සිටින අතර සාමයේ සහ තිරසාරභාවයේ කුළුණක් ලෙස එහි උපරිම ශක්‍යතාවය ලබා දීමට සූදානම් වේ. වසංගතය විසින් වඩාත් තිරසාර සංචාරක ආකෘතීන් වෙත සංක්‍රමණය වීම වේගවත් කර ඇති අතර බොහෝ රටවල් ආපදා සහ ව්‍යසනවල බලපෑම් ජය ගැනීම සඳහා ඔරොත්තු දීමේ නියෝජිතයෙකු ලෙස සංචාරක ව්‍යාපාරය භාවිතා කර ඇති බව ද ඔවුන් ප්‍රකාශ කරයි. ඔවුන්ගේ නිෂ්පාදන වෙළඳපොළ නැවත නිර්වචනය කිරීමට, විවිධ වෙළඳපල කොටස් සංවර්ධනය කිරීමට සහ නිෂ්පාදන සංවර්ධනය හා ප්‍රවර්ධනය සඳහා නවීන තාක්ෂණය යොදා ගැනීමට ද එය මහගු අවස්ථාවක් විය. මෙම නව්‍ය ප්‍රවේශය ග්‍රාමීය සංචාරක, කෘෂි සංචාරක, ප්‍රජා සංචාරක සහ උරුම සංචාරක යන සංචාරක ව්‍යාපාර අංශ වල වටිනාකම හඳුනා ගනී. එපමණක් නොව, පශ්චාත් වසංගත සංවර්ධන න්‍යාය පත්‍රය තුළ, කාන්තාවන් සංචාරක සංවර්ධනයේ "මැද මට්ටමක්" ගනී (UNWTO, 2023). එය ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සඳහා සංචාරක ව්‍යාපාරයේ වැදගත්කම ද හඳුනා ගනී.

සංචාරක ව්‍යාපාරය විශාල ශ්‍රමයක්-අවශ්‍ය කර්මාන්තයක් වන අතර පශ්චාත් අර්බුද කාලපරිච්ඡේදය තුළ ව්‍යාපාර ප්‍රකෘතිමත් වීම නිපුණතා සංවර්ධනය සමඟ සෘජුවම සම්බන්ධ වේ. 2 වන පරිච්ඡේදයේ සඳහන් කර ඇති පරිදි, මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක කර්මාන්තය ක්‍රියාත්මක වන්නේ අඩු ඉල්ලුමක් සහ අඩු පුහුණු ශ්‍රම සැපයුමක් සහිත "අඩු නිපුණතා සමතුලිතතා" අවධියක ය . එවැනි තත්වයක් තුළ, ශ්‍රම වෙළඳපොළ කාර්යක්ෂමව ක්‍රියා නොකරන අතර ඉහළ නිපුණතා සමතුලිතතා අවධියකට සංක්‍රමණය කිරීම සඳහා ඉල්ලුම සහ සැපයුම් අංශ වලට බාහිර මැදිහත්වීමක් අවශ්‍ය වේ.

කලින් සඳහන් කළ පරිදි, මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය ශ්‍රී ලංකාවේ හොඳින් ස්ථාපිත සංචාරක ගමනාන්තයක් වන අතර එය විදේශීය සහ දේශීය අමුත්තන් සඳහා ආකර්ෂණීය සංචාරක වත්කම් සමූහයකි. පශ්චාත් කොවිඩ් කාලපරිච්ඡේදය තුළ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක ව්‍යාපාරය සඳහා වැඩිවන ඉල්ලුම පැහැදිලි වන අතර එහි පූර්ණ සංවර්ධන හැකියාව හා ඉඩකඩ නිපුණතා හිඩැස් සහ හිඟයන් ඇතුළු සාධක කිහිපයක් නිසා සීමා වී ඇත. නිපුණතා හිඩැස් සහ හිඟතා පිළිබඳ ගැටලුවට විසඳුම් ශ්‍රම වෙළඳපොලේ ඉල්ලුම සහ සැපයුම යන දෙඅංශයෙන්ම සකස් කළ යුතු වේ. ක්ෂේත්‍රය යථා තත්ත්වයට පත්වන විට, ශ්‍රම වෙළඳපොළේ නැගී එන අභියෝගවලට මුහුණ දීම සඳහා දැනට සිටින ශ්‍රම බලකාය ඉහළ නැංවීමට අමතරව නව නිපුණතා සහිත නව ශ්‍රමිකයන් ගෙන්වා ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වේ .
ඉල්ලුම පැත්තෙන්, සංචාරක වටිනාකම් දාමයේ ප්‍රධාන ධාවකයන් වන්නේ වැටුප්, ආයතනයේ ප්‍රමාණය, කර්මාන්ත ව්‍යුහය, සේවා මිශ්‍රණය/නිෂ්පාදන මිශ්‍රණය, සැපයුම් දාම සමඟ ඇති සම්බන්ධතා, ව්‍යාපාර හිමියන්ගේ අධ්‍යාපනික සහ පුහුණු පසුබිම, මහා පරිමාණ ආර්ථික සමස්ථවල ක්‍රියාකාරිත්වය, නවීන තාක්ෂණය යෙදීම් වෙළඳපල ඉල්ලුමේ කාලීන බව වැනි සාධක කිහිපයක් ඇතුළත් වේ. සංචාරක ව්‍යාපාරයේ ව්‍යාපාරික ප්‍රකෘතිය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා , එහි නිපුණතා සංවර්ධනය කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින් පවතින බාධාවන් ක්‍රමානුකූලව විසඳා ගත යුතුය.

ඒ හා සමානව, සංචාරක වටිනාකම් දාමයේ පුහුණු ශ්‍රමිකයින් සඳහා වෙළඳපල ඉල්ලුමට ප්‍රතිචාර දැක්වීමේදී සැපයුම් අංශය ද බාධක කිහිපයකට මුහුණ දී සිටී. සැපයුම් පාර්ශ්වයේ ඇති සීමාවන් වලට පුහුණුව සඳහා ඇති සීමිත ප්‍රවේශය, සීමිත වැඩසටහන් ප්‍රමාණය, රාජ්‍ය නොවන අංශයේ පුහුණු සපයන්නන් ප්‍රමාණවත් නොවීම, කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනයේ ඌනතා (උදා. පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීම), සම්පත්මය බාධා (උදා: මූල්‍ය, මානව සම්පත් සහ යටිතල පහසුකම් වැනි) සහ සංචාරක අංශයේ වෘත්තීන් කෙරෙහි ඇති සෘණාත්මක අවබෝධය ඇතුළත් වේ.

ගෝලීය මට්ටමින්, සංචාරක ක්ෂේත්‍රය වසංගතයෙන් ඉදිරියට යමින් පවතින අතර සංචාරක ව්‍යාපාරය වඩාත් තිරසාර මාදිලි වෙත මාරුවීම වේගවත් වී ඇත . කෙසේ වෙතත්, දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් සැබෑ ප්‍රකෘතියක් ඇති කළ හැක්කේ මහා පරිමාණ ආර්ථික තත්ත්වයන් වැඩිදියුණු වී ජාත්‍යන්තර සංචාරක ව්‍යාපාරය නැවත ස්ථාපිත වූ විට පමණි. මේ සඳහා ආර්ථිකය යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම සඳහා මහා පරිමාණ ආර්ථික ස්ථාවරත්වය සහ ගෝලීය සහයෝගය අවශ්‍ය වේ.

3.3 කුසලතා සංවර්ධනය සඳහා ඇති අභියෝග සහ අවස්ථා

මේ වනවිට අප නිපුණතා සංවර්ධනයට බලපාන බාධාවන් හඳුනාගෙන සිටින අතර, මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක වටිනාකම් දාමයේ ඇති අභියෝග සහ කුසලතා සංවර්ධන අවස්ථා පිළිබඳ විශ්ලේෂණයේ මීළඟ අදියර වෙත යාමට දැන් අපට හැකි වේ. එය මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක අංශයේ ව්‍යාපාරික ප්‍රවර්ධන සහ නිපුණතා සංවර්ධනයේ නියැලී සිටින පාර්ශ්වකරුවන්ගෙන් කොටසක් සමඟ පවත්වන ලද සාකච්ඡා සහ උපදේශන මාලාවක් මත පදනම් වේ. මෙම පදනම මත හඳුනාගත් ප්‍රධාන ඉල්ලුම් සහ සැපයුම් අංශ වල අභියෝග විශේෂයෙන්ම පශ්චාත් අර්බුද ප්‍රතිසාධන කාලය තුළ සංචාරක කර්මාන්තයට එහි පූර්ණ වර්ධන හැකියාව සාක්ෂාත් කර ගැනීම වළක්වයි.

වගුව 3.1: මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක කර්මාන්තයේ නිපුණතා සංවර්ධනයේදී මුහුණ දීමට සිදුවන අභියෝග

ඉල්ලුම් අංශය	සැපයුම් අංශය
සංචාරක අංශයේ රැකියා සඳහා ඇති අඩු ඉල්ලුම	සුදුසුකම් ලත් පුහුණුකරුවන් නොමැති වීම
ටීවීඊටී පුහුණු පාඨමාලා වලට සිසුන් බඳවා ගැනීම් අඩුවීම සහ පාඨමාලා අවසන් කිරීම් ප්‍රමාණය අඩු වීම	ටීවීඊටී පාඨමාලා සඳහා කාන්තාවන් සහ ආබාධ සහිත පුද්ගලයින් බඳවා ගැනීම අඩුවීම
ක්ෂේත්‍රය විසින් පිරිනමනු ලබන අඩු වැටුප්	දිස්ත්‍රික්කය තුළ ඇති සංචාරක කර්මාන්තය ආශ්‍රිත ආයතනවල දුර්වල අන්තර් සම්බන්ධතාව සහ සම්බන්ධීකරණය
පුහුණුව සහ සංවර්ධනය සඳහා ප්‍රවේශය සීමිත වීම (ඉහළ කුසලතා)	නිපුණතා සංවර්ධනයේදී රාජ්‍ය අංශය විසින් දරණ ආධිපත්‍යය
සංචාරක අංශයේ වෘත්තීය අපේක්ෂාවන් සහ වෘත්තීය සංවර්ධනය පිළිබඳ දැනුවත්භාවය අඩු වීම	සංචාරක ක්‍රියාකරුවන්ගේ සහ මාර්ගෝපදේශකයන්ගේ කුසලතා සංවර්ධනය සඳහා ආයතනික සහයෝගය නොමැතිකම
ගමනාන්ත හඳුනාගැනීම සහ ප්‍රවර්ධනය ඉතා දුර්වල වීම	සංචාරක අංශයේ පුහුණුව සහ නම්‍යශීලී රැකියා අවස්ථා සඳහා කාන්තාවන් ඇතුළත් කර ගැනීම දුර්වල මට්ටමක පැවතීම
	වැඩසටහන් මිශ්‍ර කර ඇති ආකාරය ඉතා පටුවීම

මෙම අභියෝග මධ්‍යයේ වුවද, නිපුණතා සංවර්ධනය තුළින් සංචාරක කර්මාන්තයේ වර්ධනයට සහ ව්‍යාප්තියට මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයට අවස්ථා රැසක් තිබේ.
එයින් ප්‍රධාන අවස්ථා පහත දැක්වේ.

- දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක ව්‍යාපාරවල ඇති ඉහළ වර්ධන හැකියාව
- අව භාවිතා නොකළ සංචාරක කර්මාන්තය ආශ්‍රිත වත්කම් උදා: ස්වභාවික රක්ෂිත, උරුම ස්ථාන, ජාතික වනෝද්‍යාන, පුරාවිද්‍යා ස්ථාන, ජලය ආශ්‍රිත සංචාරක ව්‍යාපාරය, සම්ප්‍රදායික කර්මාන්ත, කෘෂි සංචාරක, පරිසර සංචාරක, කුළුබඩු උද්‍යාන ආශ්‍රිත සංචාරක, වික්‍රමාන්විත :ත්‍රාසජනක ක්‍රියා සහිත සංචාරක ව්‍යාපාරය? * සංචාරක ව්‍යාපාරය යනාදිය
- දිස්ත්‍රික් නායකත්වය සහ පරිපාලන සභාය
- සංචාරකයින් සඳහා හොඳින් සංවර්ධිත නවාතැන් පහසුකම් තිබීම
- දේශීය හා විදේශීය අමුත්තන් ආකර්ෂණය කරන ආකාරයේ ජනප්‍රිය වාර්ෂික ආගමික සිදුවීම් සිදුවීම.

- දිස්ත්‍රික්කය වෙනත් ජනප්‍රිය ගමනාන්ත වලින් වටවී ඇති අතර ඒවා සම්බන්ධ කිරීම සඳහා මාර්ග පද්ධතියක් සංවර්ධනය කර තිබීම.

- අ.පො.ස.(සා.පෙ.) (2500) සහ අ.පො.ස.(උ.පෙ.) (2500) විභාගවලින් පසු වාර්ෂික පදනමින් පාසල් හැර ගිය 5000 ක් පමණ ශ්‍රම වෙළඳපොළට එක් වීම සහ තවත් 1500ක් අ.පො.ස.(සා.පෙ.) විභාගයට පෙරම ශ්‍රම වෙළඳපොළට එක් වීම

3.4 ශදුඅත (SWOT) විශ්ලේෂණය

තක්සේරුවෙහි මෙම කොටස මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක කර්මාන්තයේ SWOT විශ්ලේෂණය සමඟ කටයුතු කරයි' SWOT යනු උපාය මාර්ගික සැලසුම්/විශ්ලේෂණ වලදී බහුලව භාවිතා වන ක්‍රමයකි' එය ඉහත 2 වන පරිච්ඡේදයේ සහ 3 වන පරිච්ඡේදයේ ඉදිරිපත් කර ඇති ප්‍රධාන සොයාගැනීම් පාර්ශවකරුවන්ගේ උපදේශන සහ දිස්ත්‍රික්කයේ විවිධ පාර්ශවකරුවන් විසින් ආරම්භ කරනු ලැබ දැනට ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින සංචාරක අංශයේ සංවර්ධන කටයුතු මත පදනම් වේ (ඇමුණුම-4) සොයාගැනීම් පහත 3.1 රූපයේ සාරාංශ කර ඇත.

රූපය 3.1: මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක කර්මාන්තයේ නිපුණතා සංවර්ධනය පිළිබඳ SWOT විශ්ලේෂණය

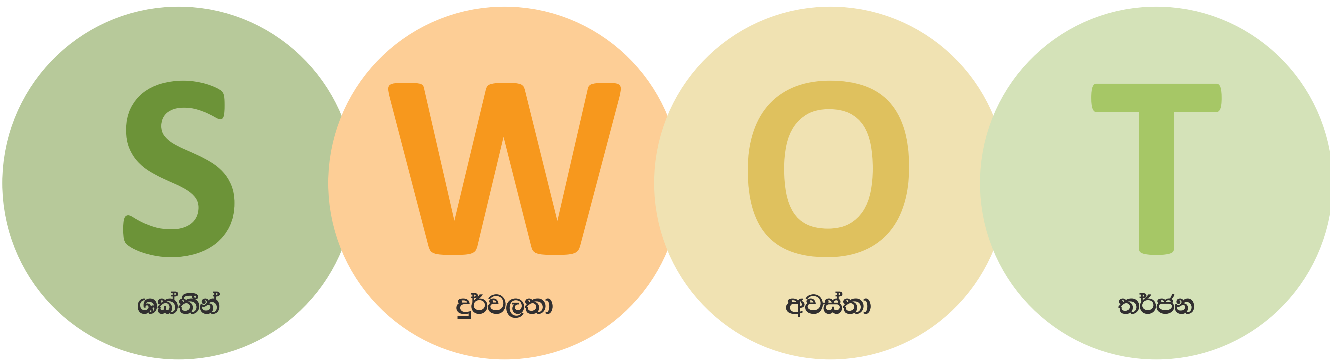

ශක්තීන්

- අවභාවිතා නොවූ සන්චාරක වත්කම්
- ලෝක උරුමයක් ලෙස හොඳින් ස්තාපිත වූ සන්නාමය උපාය මාර්ගික ගුණයෙන් වැඩි භූගෝලීය පිහිටීම
- සන්චාරක ක්ශේත්‍රයේ යටිතල පහසුකම් සන්වර්ධනය
- MSME අයිතිකරුවන්ගේ අද්‍යාපනය, පුහුණු පසුබිම සහ ඩිජිටල් ක්‍රියාවලියකට ඇති සූදානම

දුර්වලතා

- ප්‍රධාන හවුල් කරුවන් අතර ඇති ප්‍රමාණවත් නොවන මට්ටමේ සම්බන්ධීකරණය
- කොට්ඨාශ, දිස්ත්‍රික්, පළාත් මට්ටමේ නිළධාරීන්ගේ ක්‍රියාකාරීත්වය සහ ධාරිතාවය ප්‍රමාණවත් නොවීම
- නව තාක්ශණයේ සහ සන්චාරක නිශ්පාදන වල දියුණුවක් නොමැති වීම
- රාජ්‍ය අන්ශයේ පුහුණුව සැපයීම් ආධිපත්‍යය
- වගා හා ග්‍රාමීය ආර්තිකය සමග ඇති දුර්වල වටිනාකම් දාම සම්බන්ධතා

අවස්තා

- ජාතික මට්ටමින් සන්චාරක ව්‍යාපාර ක්ශේත්‍රය විශාල ලෙස වර්ධනය වීම
- 2023 ෆෝර්බ්ස් සගරාව මගින් සන්චාරය කිරීමට සුදුසු ප්‍රධාන රටවල් 23න් එකක් ලෙස නම් කරනු ලැබීම නිසා අන්තර්ජාතික අවධානයට පත්වීම
- ජාතික මට්ටමෙන් පළාත් වලට සුවිශේශී ලෙස සන්චාරක කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේදී අවධානයට ලක්වීම
- කෘශි කර්මාන්තය සමග සම්බන්ධතා ඇති කර ගැනීමට සහ වගා හා කුළුබඩු වගාව සමග සම්බන්ධ වීමට ඇති ඉඩකඩ සහ හැකියාව
- යටිතල පහසුකම් සන්වර්ධනය සඳහා ඉහළ ආයෝජනයක් සිදු කිරීම

තර්ජන

- මහා පරිමාණ ආර්තික අර්බුධ
- සන්වර්ධන පරිපාලනය තුළ සන්කීර්ණ බහු ආයතනික පද්ධතියක් පැවතීම
- මධ්‍යගත පරිපාලන පද්ධතියට ඇති නියාමන බාධා
- ජාතික මට්ටමින් සන්චාරක කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය හා ප්‍රචාරණය කිරීම ප්‍රමාණවත් නොවීම
- විදේශ ගත වීමට ඇති කැමැත්ත ඉතා ඉහළ වීම

3.5 මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ නිපුණතා සංවර්ධන දැක්ම

මාතලේ දිස්ත්‍රික් පරිපාලනය විසින් වර්ධනය කරන ලද දැක්ම සහ මෙහෙවර පහත දැක්වේ.

දැක්ම

"ජනතාව සමග සම්බන්ධ පරිපාලනයක් ස්ථාපිත කිරීම තුළින් දිවයිනේ විශිෂ්ටතම පරිපාලන මධ්‍යස්ථානය බවට පත්වීම."

මෙහෙයුම

"ජාතික සංවර්ධනයේ දායකත්වය අවශ්‍ය මානව හා භෞතික සම්පත් ප්‍රශස්ත ලෙස කළමනාකරණය කරමින් මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ ජනතාවගේ අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා ඵලදායී හා කාර්යක්ෂම සේවාවක් සහතික කිරීම."

මාතලේ සඳහා වන නිපුණතා සංවර්ධන ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සඳහා වන දැක්ම සහ මෙහෙවර ප්‍රකාශය මාතලේ දිස්ත්‍රික් දැක්ම සහ මෙහෙවර ප්‍රකාශන ඇසුරින් සකස් කර ඇති අතර එය පහත දැක්වේ.

දැක්ම

"මානව ප්‍රාග්ධන සංවර්ධනය තුළින් සංචාරක කර්මාන්තය ඉහළ නිපුණතා සමතුලිතතා අවධියකට ඔසවා තැබීම."

මෙහෙයුම

" නිපුණතා සංවර්ධනය සහ ඩිජිටල්කරණය තුළින් දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක ව්‍යාපාරය ප්‍රවර්ධනය කිරීම ".

3.6 කුසලතා සංවර්ධනය සඳහා උපාය මාර්ග සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය සඳහා වන නිපුණතා උපාය මාර්ග සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම (SSAP) සකස් කර ඇත්තේ සංචාරක අංශයේ සේවා යෝජකයින්, ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින්, පරිපාලකයින්, පුහුණු සපයන්නන්, වෙළඳ සංගම් සහ පෞද්ගලික අංශයේ සහ රාජ්‍ය නොවන අංශයේ පාර්ශවකරුවන් ඇතුළු පාර්ශ්වකරුවන් රැසකගේ පුළුල් උපදේශන වලට අවධානය යොමු කරමිනි. මීට අමතරව, සංචාරක හා නිපුණතා සංවර්ධනය හා සම්බන්ධ ජාතික සහ උප ජාතික මට්ටම්වල සංවර්ධන ප්‍රතිපත්ති සහ ව්‍යාපාර ප්‍රතිසාධන උපාය මාර්ග ද මෙම උපාය මාර්ග සැකසීමේ අදියරේදී සැලකිල්ලට ගෙන ඇත.

SSAP හි ප්‍රධාන තේමා හතරක් යටතේ සංවර්ධනය කරන ලද උපාය මාර්ග අටක් ඇත : (අ) MSME ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ගොඩ නැගීම , (ආ) ආයතනික ආධාරක පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීම, (ඇ) රැකියා වල බහුල ලෙස අන්තර් වර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ (ඈ) තිරසාර සංචාරක සංවර්ධනය මේවායින් කිහිපයක් වේ

දිස්ත්‍රික්කය සඳහා SSAP සංවර්ධනය කිරීමට ගෙන ඇති ප්‍රවේශය පහත (වගුව (3.2) රූපයේ දැක්වේ.
3.2 SSAP ක්‍රියාවලිය විශ්ලේෂණය ප්‍රතිපත්ති ප්‍රමුඛතා තුනක් අවධාරණය කරයි. පළමුවැන්න, ඉහළ, මධ්‍යම සහ අඩු කුසලතා ඇති කම්කරුවන් අතර ඉහළ කුසලතා හිඩැස් ආමන්ත්‍රණය කිරීම වේ. දිස්ත්‍රික්කයේ දෙවන ප්‍රධාන ප්‍රතිපත්ති ප්‍රමුඛතාවය වන්නේ සංචාරක අංශයේ MSME අතර ඩිජිටල් යෙදුම් ප්‍රවර්ධනය කිරීම වන අතර තෙවැන්න මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක ව්‍යාපාරය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ පූර්ණ පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගීත්වය සහතික කිරීම සඳහා අන්තර් ආයතනික ආධාරක පද්ධතියක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම වේ.

මෙම උපාය මාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී කෙටි හා මධ්‍ය කාලීනව ක්‍රියාත්මක කළ යුතු ක්‍රියාකාරී වැඩසටහන් මාලාවක් ඇතුළත් වේ . මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය සඳහා තේමා හතර එකසේ වැදගත් වේ.

මේ අතර, පාසල් හැර යන්නන් සඳහා සංචාරක සහ එයට සම්බන්ධ ක්ෂේත්‍ර වල ඇති රැකියා අවස්ථා සහ එහි ඇති වාසි පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. නිපුණතා සංවර්ධනය තුළින් ඔවුන්ගේ ආදායම ඉහළ නැංවීම සඳහා නව මංපෙත් විවර කරමින් දැනට සිටින ශ්‍රමිකයන් එම අංශයේ රඳවා ගැනීම ද වැදගත් වේ. මීට අමතරව, දිස්ත්‍රික්කයේ නුපුහුණු කාන්තාවන් සහ ආබාධ සහිත පුද්ගලයින් ඇතුළු අවාසි සහගත කණ්ඩායම් මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය සඳහා යෝජිත කුසලතා සංවර්ධන වැඩසටහනේ ඉලක්කගත ප්‍රතිලාභීන්ගේ කොටසක් ලෙස සැලකිය යුතුය.

රූපය 3.2 මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ නිපුණතා සංවර්ධනය සඳහා පරිවර්තන රාමුව

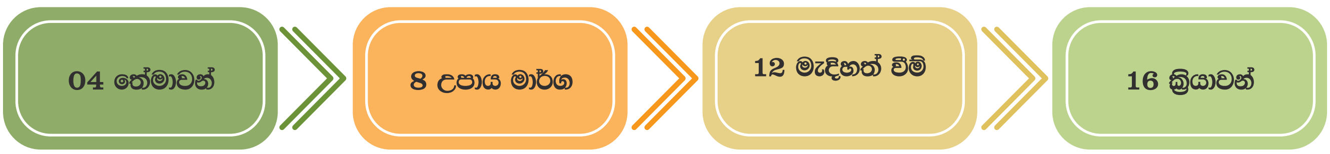

පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සාකච්ඡාවලදී, කුසලතා හිඩැස්වලට අදාළ ගැටළු හඳුනාගෙන, වර්ගීකරණය කර, ප්‍රධාන මාතෘකා හතරක් යටතේ ලැයිස්තුගත කර ඇත, එනම් (1) පුද්ගලික කුසලතා සංවර්ධනයට අදාළ ගැටළු, (2) නිෂ්පාදන/ගමනාන්ත සංවර්ධනයට අදාළ ගැටළු, (3) දැනුම සහ දැනුවත්භාවය සම්බන්ධ ගැටළු (4) ආයතනික කරුණු සම්බන්ධ ගැටළු (වගුව 3.2). හඳුනාගත් ගැටළු විසඳීම සඳහා විවිධ තේමා යටතේ ප්‍රධාන උපාය මාර්ග, මැදිහත්වීම් සහ ක්‍රියා සම්පාදනය කරන ලදී (වගුව 3.4).

වගුව 3.2 මූලික ඉල්ලුම සහ සැපයුම් උපාය මාර්ග සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මැදිහත්වීම් - මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය

තේමා	උපාය මාර්ග	ප්‍රධාන මැදිහත්වීම්/ක්‍රියාකාරී වැඩසටහන්
MSME හි ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ගොඩනැගීම	දැනට සිටින කාර්ය මණ්ඩලයේ කුසලතා ඉහළ නැංවීම	වෘත්තීය විශේෂිත පුහුණුවක් ලබා දීම
		ප්‍රධාන පුහුණුකරුවන් සහ TOTS සංවර්ධනය කිරීම
		සංචාරක සහ සංචාරක මාර්ගෝපදේශක කුසලතා වර්ධනය
	MSME තම ව්‍යාපාර පිළිබඳ තබන ව්‍යාපාර විශ්වාසය ප්‍රතිෂ්ඨාපනය කරන්න	ව්‍යාපාර පුහුණු සහාය ලබා දීම
		MSME වල ධාරිතා ගොඩනැගීම
	ගමනාන්ත අලෙවිකරණය	කුසලතා වර්ධනය මත විද්‍යුත් සංචාරක ව්‍යාපාරය සහ නව තාක්ෂණයන්
ආයතනික ආධාරක පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීම	ධාරිතාව ගොඩනැගීම	පළාත්, දිස්ත්‍රික් සහ ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ කාර්ය මණ්ඩලයේ ධාරිතා ගොඩනැගීම
	අන්තර් ආයතනික සම්බන්ධීකරණය ශක්තිමත් කිරීම	ආයතන අතර සම්බන්ධීකරණය වර්ධනය කිරීම
රැකියා වලින් පොහොසත් අන්තර් වර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම	අවදානමට ලක්විය හැකි කණ්ඩායම් සඳහා පුහුණුව සඳහා ප්‍රවේශය වැඩි කිරීම	කුසලතා සංවර්ධනයේ "සාධාරණ ගැලපීම්" පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පැවැත්වීම
		පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා ප්‍රවේශ්‍යතාව වැඩි දියුණු කිරීම උදා: නම්‍යශීලී සහ ඉ-සංචාරක මාර්ගගත පාඨමාලා ඉගෙනීම
	කාන්තා සහභාගීත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීම	කාන්තා ව්‍යවසායකයින් ප්‍රවර්ධනය කිරීම
තිරසාර සංචාරක සංවර්ධනය	සුවතා, කෘෂි සංචාරක, සහ වික්‍රමාන්විත සංචාරක ව්‍යාපාරයේ නිපුණතා සංවර්ධනය.	අනෙකුත් පාර්ශවකරුවන් සමඟ එක්ව සුවතාවය සහ කෘෂි-සංචාරක සහ වික්‍රමාන්විත සංචාරක සංවර්ධනය පිළිබඳ පුහුණුව සඳහා පහසුකම් සැලසීම

3.3 වගුවේ දක්වා ඇති ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් සංචාරක පරිසර පද්ධතියට බලපාන අභ්‍යන්තර හා බාහිර සාධක දෙකම ආමන්ත්‍රණය කරයි. යෝජිත මැදිහත්වීම් මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක කර්මාන්තයේ ශක්තීන් තුළින් ක්‍රියාත්මක වීමට උත්සාහ කරනුයේ පශ්චාත් කොවිඩ් ප්‍රකෘති කාලය තුළ නැගී ආ සංවර්ධන අවස්ථා පූර්ණ ලෙස භාවිතා කරමිනි. දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් සංචාරක වටිනාකම් දාමයේ නිපුණතා සංවර්ධනයට බලපාන හැකි තර්ජන සහ දුර්වලතා ඉවත් කිරීම සඳහා ද එය සැලසුම් කර ඇත. ඉලක්කගත ප්‍රතිලාභීන් සංචාරක වටිනාකම් දාමයේ ක්‍රියාත්මක වන පුළුල් පරාසයක ව්‍යාපාරික අයිතිකරුවන් සහ සේවකයින් ආවරණය කරන අතර කාන්තාවන් සහ ආබාධිත පුද්ගලයින් වැනි අවදානමට ලක්විය හැකි කණ්ඩායම් කෙරෙහි ද විශේෂ අවධානයක් යොමු කරයි. MSME ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව සහ නිපුණතා සංවර්ධනය ගොඩනැගීම සඳහා දරන උත්සාහයන් මගින් සංචාරක කර්මාන්තයේ රැකියා උත්පාදනය, ගමනාන්ත සංවර්ධනය, නිෂ්පාදන සංවර්ධනය, ප්‍රතිරූපය ගොඩනැගීම සහ ව්‍යාපාර සංවර්ධනයෙහි සැලකිය යුතු දියුණුවක් ඇති කළ යුතුය . කාන්තා සහභාගීත්වය සහ ආබාධ සහිත පුද්ගලයින් සවිබල ගැන්වීම පිළිබඳ මැදිහත්වීම් සමස්ත කුසලතා සංවර්ධන සැලැස්මෙහි අන්තර් භාවය තහවුරු කර එය හොඳින් සමතුලිත කරයි. කෙසේ වෙතත්, මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක අංශයේ නිපුණතා සංවර්ධනය සැලසුම් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගීත්වය සැලකිය යුතු ලෙස වැඩිදියුණු කිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් පවතී. පාර්ශ්වකරුවන්ගේ උපදේශනවල ප්‍රතිඵලවලින් පෙනී යන්නේ මාතලේ සංචාරක වත්කම් හා පහසුකම්වලින්

පොහොසත් සහ තරඟකාරී නමුත් නව නිෂ්පාදන සංවර්ධනයක් සහ ඉල්ලුමක් එහි නිර්මාණය නොවන බවයි. ඇත්ත වශයෙන්ම, බොහෝ පාර්ශවකරුවන් විසින් දේශීය හා විදේශීය අමුත්තන්ගෙන් සංචාරක කර්මාන්තය සඳහා ඉල්ලුමක් ඇති කිරීම සඳහා භාවිතා කළ හැකි පුළුල් පරාසයක ක්‍රියාකාරකම් රැසක් පෙන්වා දෙන ලදී. ඔවුන් විසින් විස්තර කරන ලද සමහර ක්‍රියාකාරකම් අතර පැරග්ලයිඩින්, ජල ශිල්ප, පඳුරු මතින් ඇවිදීම, කඳු පාපැදි ධාවන පථ, පාරිසරික පද්ධති ප්‍රවර්ධනය (උදා: මවුන්ටන් පාපැදි ධාවන පථ, දුම්බර කඳුකරය දිගේ පාෂාණ මාර්ගය සංවර්ධනය කිරීම ආදිය) සහ වැවිලි සංචාරක ව්‍යාපාරය (උදා. තේ වතු ආශ්‍රිතව) නකල්ස් පරාසය) ඇතුළත් වේ. මෙම ඉසව් සඳහා පුහුණු වූ කණ්ඩායම් දැනට ඉතා අවම වන අතර මෙම කටයුතුවල නිරත වීමට උනන්දුවක් දක්වන කණ්ඩායම්වල කුසලතා වර්ධනය මගින් ජාතික ආර්ථිකයට ඉහළ ලාභාංශ ලබා ගත හැකිවනු ඇත.

වගුව 3.3 මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය සඳහා සංචාරක අංශයේ නිපුණතා සංවර්ධන සැලැස්ම 2023-2024

	ක්‍රියාකාරී වැඩසටහන්	ඉලක්ක කණ්ඩායම	කාල සීමාව	අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵලය	ප්‍රධාන වගකීම් සහිත ආයතන	සහායක /සහයෝගීතා නියෝජිතායතන
1	සුපවේදීන්ගේ සහ මුළුතැන්ගෙ යි මෙහෙයුම් කාර්ය මණ්ඩලයේ කුසලතා ඉහළ නැංවීම (උදා: ඉවුම් පිහුම් සහ බේකරි කුසලතා)	මුළුතැන්ගෙයි මෙහෙයුම්වල දැනට සිටින කාර්ය මණ්ඩලය	2023/24	වඩා හොඳ සේවාවක් සහ පාරිභෝගික තෘප්තිය සහතික කිරීම	SLITHM, TVEC VTA SLYSC	DS, PC, S4IG,
2	පදනම් ආගන්තුක සත්කාර සහ බහුකාර්ය තනතුරු දරන්නන් ආදිය පිළිබඳ ප්‍රධාන පුහුණුකරුවන්ව පුහුණු කිරීමග	MSME වල හිමිකරුවන් /කළමනාකරුවන්	2023/24	ප්‍රමිතිය තහවුරු කරන ලද පුලුල් පුහුණු ධාරිතාj	SLITHM, VTA, NAITA, PC, DS	DPT, S4IG
3	සේවා ස්ථානය පදනම් කරගත් බහුකාර්ය කුසලතා සංවර්ධනය	MSME වල දැනට සිටින සේවකයින්	2023-2024	වැඩිදියුණු කළ කාර්ය සාධනය	SLYSC, PC	S4IG
4	පදනම් ඩිජිටල් කුසලතා ලබා දීම	සංචාරක අංශයේ MSME වල සේවකයින්	2023/24	MSME වල ඩිජිටල් දෘශ්‍යතාව වැඩිදියුණු කිරීම	FCCISL, PC	S4IG

	ක්‍රියාකාරී වැඩසටහන්	ඉලක්ක කණ්ඩායම	කාල සීමාව	අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵලය	ප්‍රධාන වගකීම් සහිත ආයතන	සහායක /සහයෝගීතා නියෝජිතායතන
5	ඩිජිටල් අලෙවිකරණ කුසලතා සහ සමාජ මාධ්‍ය කුසලතා (පාඨමාලා දෙකකි- (1) ඩිජිටල් කතන්දර කීම සහ (2) ඩිජිටල් අලෙවිකරණය)	සංචාරක අංශයේ MSME වල සේවකයින්	2023/24	MSME වල ඩිජිටල් දෘශ්‍යතාව වැඩිදියුණු කිරීම	FCCISL, PC, DS	S4IG
6	සංචාරක මාර්ගෝපදේශකයින් පුහුණු කිරීම	සංචාරක මාර්ගෝපදේශකයින් - රිය පදවන මාර්ගෝපදේශක - ප්‍රාදේශීය මාර්ගෝපදේශ - අඩවි මාර්ගෝපදේශ	2023/24	පාරිභෝගික තෘප්තිය වැඩි කිරීම	SLITHM, VTA, DS, PC	TDA, TT, S4IG
7	ව්‍යාපාර පුහුණු සහාය ලබා දීම	සංචාරක ව්‍යාපාරයේ MSME හිමිකරුවන්/ කළමනාකරුවන්	2023/24	වැඩිදියුණු කළ MSME කාර්ය සාධනය	FCCISL, PC	S4IG
8	MSME වල ධාරිතා ගොඩනැගීම උදා: නවීන තාක්ෂණය භාවිතය, නව නිෂ්පාදන සහ වෙළඳපල ආදිය"	MSMEs	2023/24	MSME වල ව්‍යාපාර ප්‍රතිසාධනය	DSI, SED, NEDA	FCCISL, S4IG
9	කුසලතා වර්ධනය මත විද්‍යුත් සංචාරක ව්‍යාපාරය සහ නව තාක්ෂණයන් (ඊ අන්තර්ගතය, ඊ ක්‍රියාන්විතය, ඊ කීර්තිය, ඊ අලෙවිකරණය සහ ඊ බෙදා හැරීම, GIS යෙදුම්)	MSMEs	2023/24	වැඩිදියුණු කළ ව්‍යාපාර කාර්ය සාධනය	SLITHM, DS, PC	FCCISL

	ක්‍රියාකාරී වැඩසටහන්	ඉලක්ක කණ්ඩායම	කාල සීමාව	අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵලය	ප්‍රධාන වගකීම් සහිත ආයතන	සහායක /සහයෝගීතා නියෝජිතායතන
10	ව්‍යාපාර පුහුණු කිරීම, විද්‍යුත් සංචාරක ව්‍යාපාරය සහ බහුකාර්ය යනාදිය පිළිබඳ පසු විපරම් සහාය'	MSMEs	2023/24	වැඩිදියුණු කළ ව්‍යාපාර කාර්ය සාධනය	S4IG, DS, PC	FCCISL, සංචාරක සංගමය
11	නිපුණතා සංවර්ධනය සඳහා උප ජාතික මට්ටමේ කාර්ය මණ්ඩලයේ ධාරිතාව ගොඩනැගීම	දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ කාර්ය මණ්ඩලය උදා: DC, PC සහ DS	2023/24	සැලසුම් කිරීමේ කුසලතා වර්ධනය කිරීම	S4IG	DS, PC, DPT, DCS
12	සංචාරක අංශයේ MSME සංවර්ධනය සඳහා අන්තර් ආයතනික සහයෝගය ප්‍රවර්ධනය කිරීමට	MSMEs	2023/24	සංචාරක අංශයේ කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායකයන්ගේ කුසලතා සංවර්ධනය සඳහා අන්තර් ආයතනික සහය වැඩි දියුණු කිරීම	DS, PCල රේඛීය අමාත්‍යාංශ, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන	හෝටල් හිමියන්ගේ සංගමය, එන්.ජී.ඕ
13	නිපුණතා පුහුණු වැඩසටහන් ඇගයීමේදී "සාධාරණ වෙනස්කම් සිදුකිරීම" පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පැවැත්වීම	අවදානමට ලක්විය හැකි කණ්ඩායම්	2023/24	අවදානමට ලක්විය හැකි කණ්ඩායම් සඳහා පුහුණුව සඳහා ප්‍රවේශය වැඩි කිරීම	S4IG	GDO, NGOC, SST;

	ක්‍රියාකාරී වැඩසටහන්	ඉලක්ක කණ්ඩායම	කාල සීමාව	අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵලය	ප්‍රධාන වගකීම් සහිත ආයතන	සහායක /සහයෝගීතා නියෝජිතායතන
14	පුහුණුව සඳහා ප්‍රවේශය වැඩි දියුණු කිරීම (උදා, ඉ-සංචාරක මාර්ගගත පාඨමාලාව ඉගෙනීම) - ස්ථාන 10	සංචාරක ව්‍යාපාරයේ MSME හිමිකරුවන්/ කළමනාකරුවන්	2023/24	වැඩිදියුණු කළ පෙර ඉගෙනුම් කාර්ය සාධන (RPL), නම්‍යශීලී ඉගෙනුම් මාදිලිය (FLM) හඳුනා ගැනීම	TVEC, PC SLYSC" SLITHM" තනි පුද්ගල උපදේශකයින්	DS, HAH, S4IG
15	කාන්තා ව්‍යවසායකයින් සංවර්ධනය කිරීම	අනාගත කාන්තා ව්‍යවසායකයින්	2023/24	MSME සංවර්ධනය සඳහා කාන්තා සහභාගීත්වය වැඩි කිරීම.	PC, SED, NEDA, DSI S4IG	NGOC, GDO,
16	තිරසාර සංචාරක සංවර්ධනය පිළිබඳ පුහුණුව ලබා දීම උදා: වැවිලි සංචාරක / අධ්‍යාත්මික සංචාරක / භූ සංචාරක / දේශීය වෛද්‍ය කුළුබඩු, වික්‍රමාන්විත සංචාරක ව්‍යාපාරය ආදිය.	පාරිසරික සංචාරක ක්‍රියාකාරකම්වල නියැලී සිටින / උනන්දුවක් දක්වන බහු පාර්ශ්වකරුවන්	2023/24	තිරසාර සංචාරක සංවර්ධනය	DS සහ EO, UNDP හි සැලසුම් අංශය	බාලදක්ෂ සංගමය, HAH, S4IG

දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය = DS; දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම = DPT; සංචාරක කණ්ඩායම (TT); පරිසර නිලධාරී = EO; සංචාරක මාර්ගෝපදේශ සන්ගමය (TGA); හෝටල් හිමියන්ගේ සංගමය හබරණ (HAH); කුඩා කර්මාන්ත දෙපාර්තමේන්තුව= DSI; පළාත් සභාව = PC පළාත් සභා; සංචාරක මාර්ගෝපදේශ සංගමය = TUA, ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය සංවර්ධන නිලධාරී = GDO; NGP සම්බන්ධීකාරක = NGOC

4 වන පරිච්ඡේදය

සාරාංශය සහ නිර්දේශ

4.1 සමස්ත අදහස්

මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක ව්‍යාපාරය සැලකිය යුතු නිපුණතා හිඩැස්වලට හා හිඟයකට මුහුණ දී සිටී. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස කර්මාන්තය තරමක් හොඳ මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක වන අතර ඉල්ලුමක් නිර්මාණය කිරීම, ව්‍යාපාර සහාය සහ අන්තර් වර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම ඉලක්ක කරගත් කුසලතා සංවර්ධන උපාය මාර්ග මාලාවක් හරහා එහි පූර්ණ සංවර්ධන හැකියාව සහ ඉඩකඩ සාක්ෂාත් කරගත හැකිය.

මුළු අරමුදල් ප්‍රමාණය වන රු. 7,119,000 පුනරාවර්තන වියදම් වන අතර 2022 වසරේ සංචාරක හා ඉඩම් අමාත්‍යාංශය සඳහා ජාතික වශයෙන් වෙන් කරන ලද ප්‍රාග්ධන වියදම රුපියල් 2,988,000 කි. නිපුණතා සංවර්ධන, වෘත්තීය අධ්‍යාපන, පර්යේෂණ සහ නවෝත්පාදන රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ මුළු වියදම 2021 දී රු 8,461,350 කි. 2022 දී මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය සඳහා රජයේ අයවැය ප්‍රතිපාදන වලින් රු. 1,098,000,000 වෙන් කරන ලද අතර ඉන් රු. 891,000,000 පුනරාවර්තන වියදම් සඳහා වෙන් කරන ලද අතර රු. 207,000,000 ප්‍රාග්ධන වියදම් ලෙස වෙන් කරන ලදී. 2023 දී මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය සඳහා වෙන් කර ඇති මුළු මුදල රු. 1,122,000,000 .වේ කෙසේ වෙතත්, සංචාරක ක්ෂේත්‍රය සඳහා සෘජු ප්‍රතිපාදන නොමැති අතර එම නිසා දිස්ත්‍රික් ප්‍රගති නිරීක්ෂණ සහ කාර්ය සාධන වාර්තා තුළ මෙම අංශය වැඩි වශයෙන් ඉස්මතු කර නොමැත. කෙසේ වෙතත්, සමහර යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සඳහා වෙන් කරන අරමුදල් සංචාරක කර්මාන්තයට වක්‍ර බලපෑම් ඇති කරන අතර මාතලේ, මහනුවර සහ නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කවල සංවර්ධන කටයුතු සිදුකිරීමටත් පළාත් සභාවට මුදල් ලැබේ. මාතලේ පළාත් වෙළෙඳ, වාණිජ හා සංචාරක දෙපාර්තමේන්තුව සඳහා වූ වාර්ෂික ප්‍රතිපාදන රු. මිලියන . 19.65 ප්‍රධාන වශයෙන් පුහුණුව සහ සංවර්ධනය, ප්‍රවර්ධනය සහ අලෙවිකරණය සහ ක්‍රියාකාරකම් වර්ධනය සඳහා භාවිතා කරන ලදී. එසේ වුවද, සංචාරක අමාත්‍යාංශය සඳහා වන ප්‍රතිපාදන 2016 වසරේ සිට අඩුම රුපියල් මිලියන 923 දක්වා හරි අඩකින් අඩු කරන ලදී. රජය 2021 දී අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රාග්ධන වියදම සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි කළ අතර (2020 දී රුපියල් මිලියන 288 සිට 2021 දී රුපියල් බිලියන 1 දක්වා) මේ වනවිට එය දරුණු ලෙස ඉහළ ගොස් ඇත. 2022 දී මෙය රුපියල් මිලියන 245 දක්වා පහත වැටී තිබුණි.

මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක අංශයේ ව්‍යාපාර ප්‍රකෘතිමත්වීම 2022 දී 17% ක් වූ අතර එය ජාතික සාමාන්‍ය 30% ට සාපේක්ෂව ඉතා වැඩි වේ. සංචාරක වත්කම්වල සාපේක්ෂ වාසිය අනිවාර්යයෙන්ම තරඟකාරී වාසියක් බවට පරිවර්තනය නොවන බව සටහන් කළ යුතුය . දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක අංශයේ ව්‍යාපාරික මෙහෙයුම්, නිපුණතා සංවර්ධනය සහ ඩිජිටල්කරණය සඳහා ප්‍රධාන පාර්ශවකරුවන්ගේ ක්‍රියාකාරී මැදිහත්වීම අවශ්‍ය වන අතර විශේෂයෙන්ම ඩිජිටල්, තාක්ෂණික සහ මෘදු කුසලතා යන ක්ෂේත්‍රවල නිපුණතා සංවර්ධන සේවකයින් කෙරෙහි පැහැදිලි අවධානයක් යොමු කරමින් දිස්ත්‍රික්කය තුළ සංචාරක ව්‍යාපාරය ප්‍රවර්ධනය කිරීමට මාතලේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය සහ CPC ප්‍රමුඛ ප්‍රධාන පාර්ශවකරුවන් ඒකාබද්ධ ප්‍රයත්නයක් දැරීමට අවශ්‍ය වේ. එවැනි ප්‍රයත්නයන් සංචාරක අංශයේ MSME වල ව්‍යාපාරික විශ්වාසය ඉහළ නැංවිය හැකි අතර වර්ධනය සහ ව්‍යාප්තිය සඳහා නව ව්‍යාපාරික අවස්ථා ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට ඔවුන් දිරිමත් කරනු ඇත.

මෙම SSAP ජාතික, පළාත් සහ දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් ප්‍රතිපත්ති විධාන සහ අදාළ උපාය මාර්ග මත පදනම් වේ. එය නිපුණතා හිඩැස් සහ ඌනතා අවධියේදී සංචාරක කුසලතා ඉහළ නිපුණතා සමතුලිතතා මට්ටමට පරිවර්තනය කිරීමේ දැක්මක් ඇතිව සංවර්ධනය කෙරේ. මේ සඳහා ප්‍රධාන තේමා හතරක් යටතේ උපාය මාර්ග 08 ක් සකස් කර ඇත. මෙය මැදිහත්වීම් 12 ක් සහ ක්‍රියාකාරී වැඩසටහන් 16 ක් දක්වා තවදුරටත් පුළුල් කර ඇත . සෑම ක්‍රියාවකටම කාල රාමුවක් ඇති අතර ක්‍රියාවේ ස්වභාවය සහ විශේෂීකරණය වූ අංශය සැලකිල්ලට ගනිමින් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අදාළ ආයතන හඳුනා ගනී. ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා හඳුනාගෙන ඇති ප්‍රධාන වගකිවයුතු ආයතනවලට අමතරව ආධාරක ආයතනද සැලැස්මෙහි දක්වා ඇත.

වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම පහසු කාර්යයක් නොවේ . එබැවින් නිරන්තර ප්‍රගති නිරීක්ෂණ සමඟ දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් ශක්තිමත් සම්බන්ධීකරණයක් අවශ්‍ය වේ. ක්‍රියාකාරී වැඩසටහන් බහු ආයතනික සහ ස්වභාවයෙන්ම අන්තර්භාවයෙන් යුතු වන බැවින් අරමුදල් වර්ග දෙකක් ඇත: ඒවා නම් (අ) අධ්‍යාපනය සහ පුහුණුව, සමානාත්මතාවය, ආර්ථික හා සමාජීය ප්‍රතිලාභ යන ක්ෂේත්‍ර කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන විවිධ ආයතන සඳහා ජාතික, පළාත් සහ දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් වෙන් කරන ලද රාජ්‍ය අරමුදල් . සහ දරිද්‍රතාවය, සහ (ආ) සේවා යෝජකයින්, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සහ සංවර්ධන හවුල්කරුවන් විසින් සිදු කරන ලද ආයෝජන හරහා රජයේ සම්පත් උපයෝගී කර ගනිමින් කුසලතා අවශ්‍යතා සඳහා නම්‍යශීලී සහ වෙළඳපල ප්‍රතිචාරාත්මක විසඳුම් ලබා දීම අරමුණු කරගත් ඒකාබද්ධ ක්‍රියාමාර්ග මගින් රැස් කරන ලද අරමුදල් වේ.

4.2 ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ප්‍රගතිය නිරීක්ෂණය කිරීම

SSAP හි පවතින ක්‍රියාමාර්ග ඔවුන්ගේ වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලසුම්වලට ඇතුළත් කිරීමට වගකිවයුතු ආයතනවලට ඒත්තු ගැන්වීම අවශ්‍ය වේ. SSAP හි යෝජනා කර ඇති ක්‍රියාකාරකම් සඳහා අදාළ නියෝජිතායතන හරහා මහජන මුදල් ලබා ගැනීමට මෙම සංස්ථාපිතය උපකාර වනු ඇත. මීට අමතරව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පුද්ගලික අංශයේ සංවිධාන, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සහ පරිත්‍යාග ශීලීන් සමඟ හවුල්කාරීත්වයන් වර්ධනය කර ගත හැකිය. බහු පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් සංචාරක අංශයේ නිපුණතා සංවර්ධනය කෙරෙහි දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ පරිපාලනය වැඩි අවධානයක් යොමු කළ යුතුය. ඒ හා සමානව, අවදානමට ලක්විය හැකි කණ්ඩායම් ප්‍රධාන ධාරාවේ ශ්‍රම බලකායට ඒකාබද්ධ කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් ඔවුන්ගේ ධාරිතාව ගොඩනැගීමට රාජ්‍ය නොවන අංශයේ සේවා සපයන්නන්ට සහාය අවශ්‍ය වේ. එබැවින් SSAP සහ එය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ යාන්ත්‍රණය පිළිබඳව අදාළ ආයතන දැනුවත් කිරීමට වැඩසටහන් පැවැත්විය යුතුය.

වැඩසටහන් වල ප්‍රගතිය නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා ප්‍රධාන කරුණු සහිත පොදු සංසදයක් තිබිය යුතු අතර අදාළ සියලුම පාර්ශ්වකාර ආයතන සම්බන්ධීකරණය කිරීම සඳහා මෙම සංසදයේ සභාපතිත්වය දිසාපතිවරයා විසින් දැරිය යුතු වේ. විකල්ප දෙකක් තිබේ: ඒවා නම් (අ) SSAP ක්‍රියාත්මක කිරීම ඇතුළුව සංචාරක අංශයේ සංවර්ධන කටයුතු සම්බන්ධීකරණය කිරීමට ඍක්‍ෂ සුදුසු සංසදයක් ලෙස භාවිතා කිරීම, සහ (ඉ) සංචාරක සංවර්ධන කටයුතු සම්බන්ධීකරණය කිරීමට පමණක් සීමා වූ වෙනම කමිටුවක් පිහිටුවීම වේ. සෑම විකල්පයකම යම් වාසි සහ අවාසි තිබිය හැකිය. කෙසේ වෙතත්, දිස්ත්‍රික්කයේ සංචාරක සංවර්ධන කටයුතු එකට එකතු කර ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා නව කමිටුවක් ලෙස හෝ දැනට පවතින ප්‍රධාන කමිටුවේ අනුකමිටුවක් ලෙස "දිස්ත්‍රික් සංචාරක සංවර්ධන කමිටුව" (DTDC) පිහිටුවීම මූලික අවශ්‍යතාවයකි .

දිස්ත්‍රික්කයෙ SSAP සහ අනෙකුත් සංචාරක ක්‍රියාකාරකම් සැලකිල්ලට ගනිමින DTDC හි සංයුතිය දිසාපතිවරයා විසින් තීරණය කළ යුතුය. රජයේ නිලධාරීන්ට අමතරව සංචාරක ක්ෂේත්‍රයට සම්බන්ධ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන, සංගම්වල නියෝජිතයන් අවශ්‍යතාවය මත නම් කළ හැක. ඍක්‍ෂ හි කාර්යභාරය/කාර්යයන් පහත සඳහන් කරුණුවලට අනුකූල විය යුතුය.

අ) SSAP හි ලැයිස්තුගත කර ඇති ක්‍රියාකාරී වැඩසටහන් සඳහා ප්‍රමුඛත්වය දීම.

ආ) විවිධ ප්‍රභවයන්ගෙන් කුසලතා සංවර්ධනය සඳහා සම්පත් සම්බන්ධීකරණය.

ඇ) සංචාරක සංවර්ධනය සඳහා අන්තර් ආයතනික සහය සම්බන්ධ ගැටළු ආමන්ත්‍රණය කිරීම උදා: සාම්ප්‍රදායික ආකාරයේ පරිපාලනයෙන් පැන නගින නියාමන බාධක (උදා. වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව ආදිය).

ඈ) ක්‍රියාකාරී වැඩසටහන් වල ප්‍රගතිය නිත්‍ය කාල පරතරයන් සහිතව අධීක්ෂණය කිරීම

ඉ) සංචාරක කර්මාන්තයේ වෙනස්වීම්වලට ප්‍රතිචාර වශයෙන් ක්‍රියාකාරී වැඩසටහනට අවශ්‍ය වෙනස්කම්/සංශෝධන යෝජනා කිරීම, සහ දිස්ත්‍රික්, පළාත් සහ ජාතික මට්ටමින් ප්‍රතිපත්ති විධාන සහ පරිපාලන ක්‍රියා පටිපාටිවල වෙනස්කම්

ඊ) SSAP හි මූලික ක්‍රියාකාරකම් රේඛීය අමාත්‍යාංශවල අයවැය අයිතමවලට ඒකාබද්ධ කිරීම තුළින් සංචාරක උප අංශයේ නිපුණතා සංවර්ධන කටයුතු අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම සහතික කිරීම.

උ) වර්තමාන SSAP කාල රාමුව අවසන් වූ පසු, උගත් පාඩම් සමඟ සංචාරක නිපුණතා සංවර්ධනය සඳහා නව ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සැකසීමට යාන්ත්‍රණයක් සකස් කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගැනීම

පරිශීලිත ග්‍රන්ථ

- ADB" 2021a' COVID-19 ආර්ථික ප්‍රතිසාධනය සඳහා ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියා: ප්‍රතිපත්ති වල සංක්ෂිප්ත සංග්‍රහයක්, මැනිලා.
- ADB,2021b. COVID-19 ප්‍රතිපත්ති දත්ත සමුදාය. https://covid19policy'adb.org/policy-measures/SRI
- ADB,2021c. COVID-19 සමඟ වසරක ජීවත් වීම: ADB සාමාජිකයින් 2020 දී වසංගතයට එරෙහිව සටන් කළ ආකාරය පිළිබඳ තක්සේරුවක්, මැනිලා
- ADBI" 2021' COVID-19 බලපෑම් සහ ප්‍රතිපත්ති විකල්ප: ආසියානු දර්ශනය, මැනිලා.
- බට්ලර්, ආර්. 1980. සංචාරක ප්‍රදේශ ජීවන චක්‍රයේ පරිණාමය: සම්පත් කළමනාකරණය සඳහා ඇඟවුම්. කැනේඩියානු භූගෝල විද්‍යාඥයා, XXIV, 1:5-12.
- බට්ලර්, ආර්. 2022. COVID-19 සහ සංචාරක ගමනාන්ත සංවර්ධනයේ අදියර කෙරෙහි එහි ඇති බලපෑම, සංචාරක ව්‍යාපාරයේ වත්මන් ගැටළු, වෙළුම. 25. අංක 10. පිටු 1682-1695
- ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, 2023' වාර්ෂික වාර්තාව 2022. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, කොළඹ.
- ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල (ෂඑත). 2023. රාජ්‍ය වාර්තාව, අංක 23/116, වොෂින්ටන්, ඩීසී
- ජාතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව (භජෂ), 2016. රාජ්‍ය ආයෝජන වැඩසටහන, 2017-2020, ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති සහ ජාතික කටයුතු අමාත්‍යාංශය, කොළඹ.
- S4IG" 2022' පශ්චාත්-COVID ප්‍රතිසාධන සන්දර්භය පිළිබඳ වේගවත් තක්සේරුව: සංචාරක වටිනාකම් දාමයේ කුසලතා සංවර්ධනය. කොළඹ.
- TVEC" 2022a. ශ්‍රී ලංකාවේ සංචාරක ව්‍යාපාරය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්ති කෙටුම්පත, 2022' කොළඹ.
- TVEC' 2022b' ශ්‍රම වෙළඳපොල බුලටින්, Vol.II " 2021' කොළඹ.
- TVEC' 2023a. ශ්‍රම වෙළඳපොල බුලටින්, වෙළුම " 2022' කොළඹ
- UNWTO" 2023' MANEWS' Vol. 52" අප්‍රේල් 2023' මැඩ්රිඩ්, ස්පාඤ්ඤය.

Annexes

Annex 1 - Tourist Destinations in Matale District

TOURIST ATTRACTION SITES AND NUMBER OF TOURISM SECTOR RELATED ENTERPRISES AVAILABLE IN MATALE DISTRICT

NO.	CATEGORY
118	Hotels (with accommodation)
38	Guesthouse/ Rest house
30	Holiday bungalows
24	Lodging service
66	Restaurants with service facilities
1	Activities of Turkish baths, sauna and stream baths, massage salons etc.
33	Hair dressing and other beauty saloon
13	Transport of tourists
40	Activities of tourist guides
25	Other short term accommodation activities
6	Travel agency activities
5	Tour operator activities
13	Fast food restaurants
16	Other restaurants and mobile food service activities

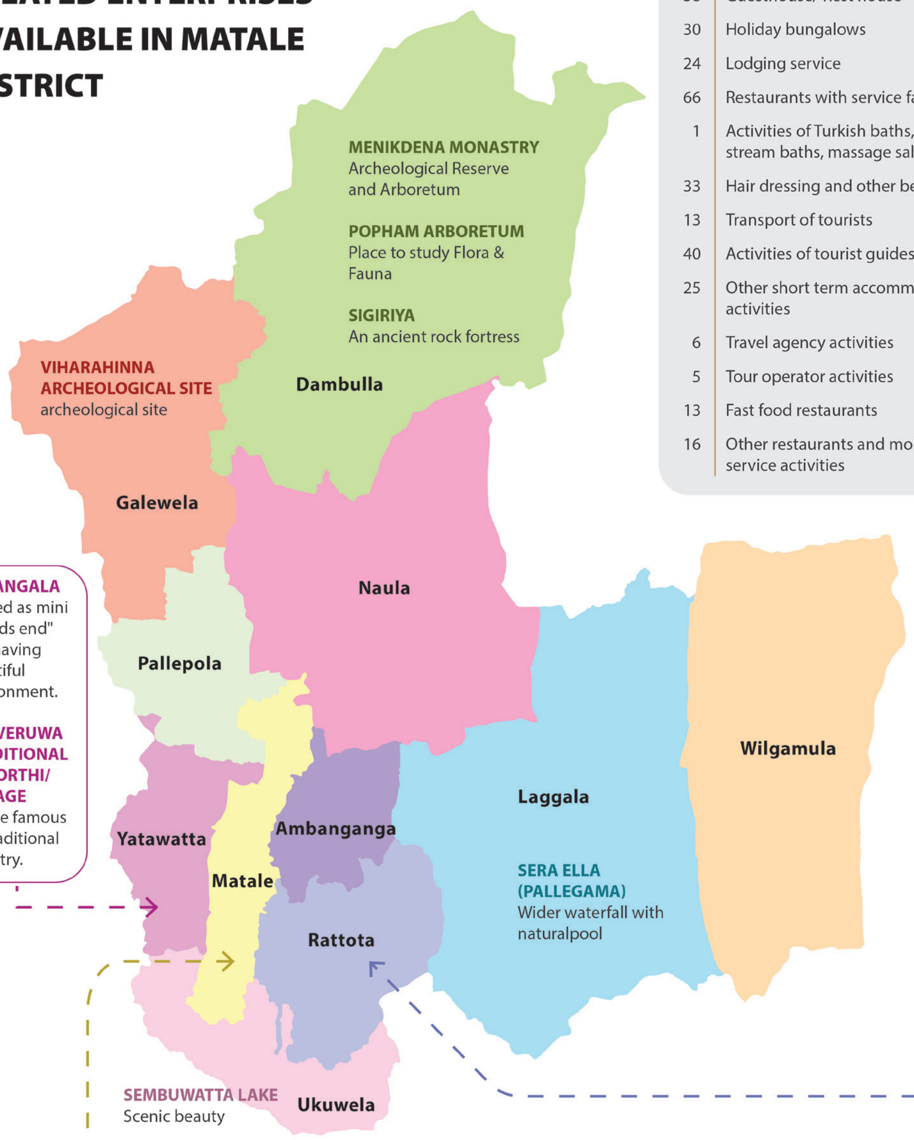

HULANGALA
Named as mini "worlds end" and having beautiful environment.

UNAVERUWA TRADITIONAL "SESORTHI/ VILLAGE
Village famous for traditional industry.

BRANDIGALA
View point and suitable for camping.

WILTSHIRE
Beautiful mountain and suitable for hiking/ adventuring & camping.

AMBILLA RAJAMAHA VIHARAYA
Historical Buddhist Monastery & having unique paintings in the rock cave

ALUVIHARE ROCK TEMPLE
Rock Temple is traced back to the 3rd Century B.C. A historical and Religious site.

BAMBARAKIRIELLA
Falls A beautiful fall waterfall where a suspension bridge was constructed over the fall and a rock pool is located at the base of the waterfall.

DANKANDA LAKE
The lake was built during British era to generate Hydro-electric power. Location is extremely beautiful and rich in bio-diversity.

HUNUGALA VIEW POINT
360' view point and can be used for paragliding activities

HAPUWIDA TRADITIONAL "LAKSHA" VILLAGE
Village with traditional industry

BESAM WALA
Beautiful Natural pool

LUNUATUWA BUDDHIST MONASTRY
Historical cultural monument

NIKALOYA FALLS
Scenic beauty

KELEBOKKA UPPER DIVISION VIEW POINT
A view point located about 4500ft above the mean sea level.

RIVERSTON
Beautiful location situated at about 1500m elevation.

PITAWALA PATHANA
Fascinating landscape with unique grassland located in the Knuckles conservation forest

WEDDA PANI ELLA
Beautiful Waterfall

WAMBATUHENA ELLA
Beautiful Waterfall

Annex 2 Labour market analysis of Matale District

MAIN TOURIST ATTRACTIVE SITES IN MATALE AND SKILLS NEEDED TO BE DEVELOPED

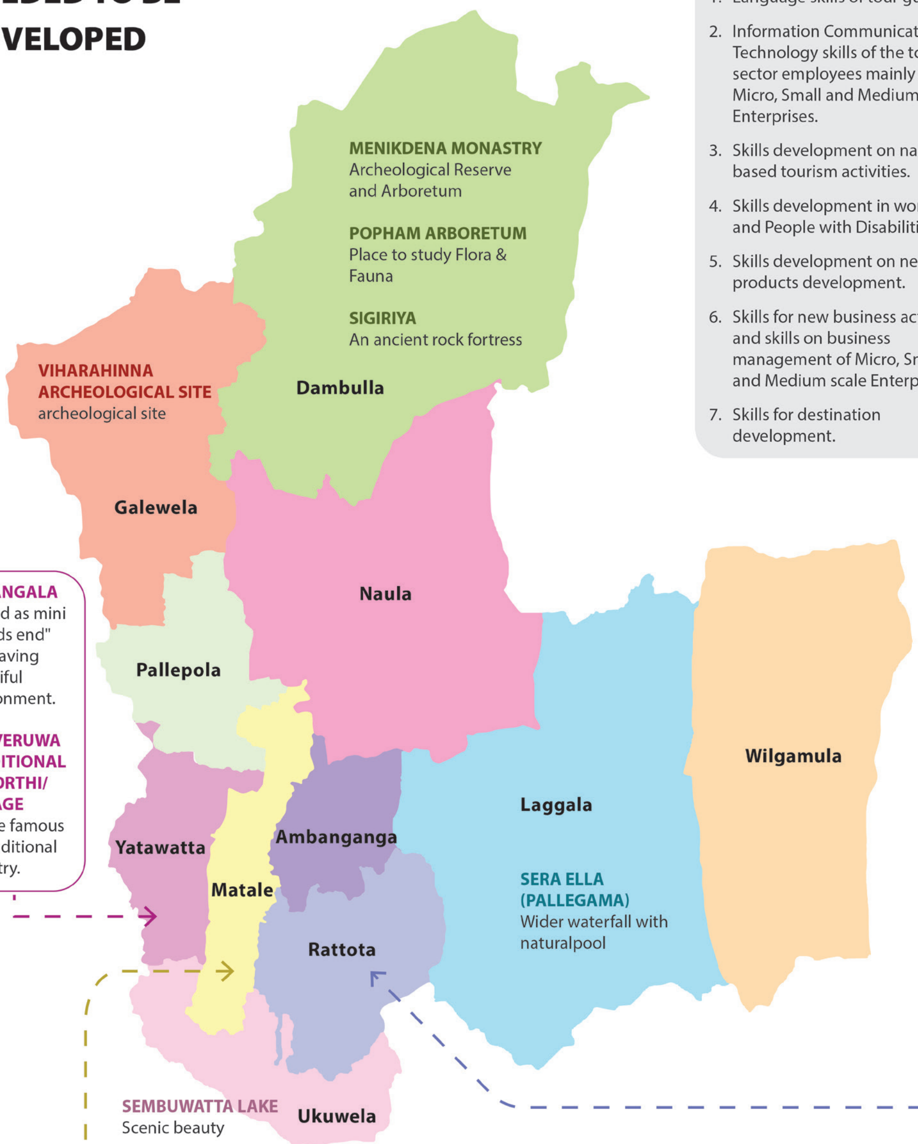

SKILLS REQUIRED TO BE DEVELOPED

1. Language skills of tour guides.
2. Information Communication Technology skills of the tourist sector employees mainly in Micro, Small and Medium scale Enterprises.
3. Skills development on nature based tourism activities.
4. Skills development in women and People with Disabilities.
5. Skills development on new products development.
6. Skills for new business activities and skills on business management of Micro, Small and Medium scale Enterprises.
7. Skills for destination development.

HULANGALA
Named as mini "worlds end" and having beautiful environment.

UNAVERUWA TRADITIONAL "SESORTHI/ VILLAGE
Village famous for traditional industry.

BRANDIGALA
View point and suitable for camping.

WILTSHIRE
Beautiful mountain and suitable for hiking/ adventuring & camping.

AMBILLA RAJAMAHA VIHARAYA
Historical Buddhist Monastery & having unique paintings in the rock cave

ALUVIHARE ROCK TEMPLE
Rock Temple is traced back to the 3rd Century B.C. A historical and Religious site.

BAMBARAKIRIELLA
Falls A beautiful fall waterfall where a suspension bridge was constructed over the fall and a rock pool is located at the base of the waterfall.

DANKANDA LAKE
The lake was built during British era to generate Hydro-electric power. Location is extremely beautiful and rich in bio-diversity.

HUNUGALA VIEW POINT
360' view point and can be used for paragliding activities

HAPUWIDA TRADITIONAL "LAKSHA" VILLAGE
Village with traditional industry

BESAM WALA
Beautiful Natural pool

LUNUATUWA BUDDHIST MONASTRY
Historical cultural monument

NIKALOYA FALLS
Scenic beauty

KELEBOKKA UPPER DIVISION VIEW POINT
A view point located about 4500ft above the mean sea level.

RIVERSTON
Beautiful location situated at about 1500m elevation.

PITAWALA PATHANA
Fascinating landscape with unique grassland located in the Knuckles conservation forest

WEDDA PANI ELLA
Beautiful Waterfall

WAMBATUHENA ELLA
Beautiful Waterfall

Annex 3 - Possible locations for destination development in Matale district

Name of the destination	Location	Coordinates	Current status Neglected/ being developed/ unattended etc.	Significance
Bambarakiriella Falls	Rattota DS	7.495527142811004, 80.69903462831192	being developed	Easy to access. There is an old-fashioned suspension bridge over the fall and a rock pool at the base of the waterfall.
Dankanda Lake	Rattota DS	7.5278504308683045, 80.72345432888218	being developed	The lake was built during British era to generate Hydro-electric power. Location is extremely beautiful and rich in bio-diversity.
Hunugala Viewpoint	Rattota DS	7.451631886031983, 80.68116936153876	being developed	360’ viewpoint and can be used for paragliding activities
Hapuwida Traditional Laksha Village	Rattota DS	7.435301905192519, 80.66390901389796	almost neglected	This is the only Village in the world that traditional laksha works are done.
Besam wala	Rattota DS	7.455211994805002, 80.69438002837602	unattended	Beautiful Natural pool and can be developed furthermore
Lunuatuwa Buddhist Monastry	Rattota DS	7.4464139199738995, 80.65579913870498	Being developed	Historical cultural monument
Nikaloya Falls	Rattota DS	7.504106438694193, 80.6963385329725	unattended	Scenic beauty
Redd Barna Village	Rattota DS	7.5599425638339, 80.7512314540992	being developed	An abandoned Village in Knuckles range. Only one house is there. Ruins of the old village can be seen and there is a waterfall called “Pathane Ella” is in close proximity.
Kelebokka upper division viewpoint	Rattota DS	7.434770299274881, 80.71195656574456	being developed	The peak lies 4500ft above the sea level.one can have a 360’ view of the whole area including Knucles range.
Riverston Communication Tower	Rattota DS	7.526996634778787, 80.734283732682	recognized location	The elevation is 1424m. Surroundings are extremely beautiful.
Pitawala Pathana	Rattota DS	7.54966649793309, 80.75421135225157	recognized location	Unique grassland located in the Knuckles conservation forest

Name of the destination	Location	Coordinates	Current status Neglected/ being developed/ unattended etc.	Significance
Wedda Pani Ella	Rattota DS	7.517234200445498, 80.75613173875736	Neglected	
Wambatuhena Ella	Rattota DS	7.5596076063311335, 80.76717152341625	Neglected	
Sera Ella			being developed	Wider waterfall with natural pool
Brandigala	Matale DS		Neglected	Rock with 360' view & suitable for camping. Close proximity to Matale Town with easy access
Wiltshire	Matale DS		Neglected	Beautiful mountain with off-road access to top of mountain & suitable for hiking / adventuring & camping. Very close proximity to Matale Town
Sembuwatta Lake	Ukuwela DS	7.437051406888158, 80.69995639991112	being developed	Lake with beautiful environment
Hulangala	Yatawatta DS		being developed	Scenic beauty on a top of a mountain with mini worlds end (a cliff) & suitable location for camping.
Unaveruwa Traditional Sesath Village	Yatawatta DS	7.528512, 80.587856	being developed	This is the only Village in the world that traditional sesath works are done.
Menikdena Monastry	Dambulla DS		being developed	Archeological Reserve and Arboretum
Popham Arboretum	Dambulla DS		being developed	Educational Point to study Flora & Fauna
Viharahinna archeological site	Galewela DS		Neglected	archeological site
Ambilla Rajamaha Viharaya	Matale DS		Neglected	Historical Buddhist Monastery & having significant rare drawings in the rock cave / Close proximity to Matale city

Annex 4 - Stakeholder Consultations -Identified skill gaps and issues related to skill development in Matale District

	Issues identified	Name of the stak eholder who raised the issue	Type of stakeholder
Issues related to personal skills development			
01	Inadequate basic hospitality skills	Thanuja Bopearachcichi – National Tour Guide Lecture / Mr. Nihas Mohideen (Senior Lecture – REDA Hotel School) / Mr. Lionel Gunasekara- Sigiriya Tourist Guest House Owners & Businessmen Association	Tour Guide/ Public Private Partnership Agency of Central Provincial Council / Tourism Association
02	Poor manners in specially in tour guides	Mr. H.M. Presanna Dhanushka - Sigiriya Tour Guide Association / Mr. Thanuja Bopearachcichi – National Tour Guide Lecture	Private Tourist Association / Freelancer Guiding Service Provider
03	Lack of skills on village tourism	Mr. Sunil Atapattu – Central Province Tour Guide association / Gamini Jayatissa - Director – GAFEC /	Tourism Association / NGO
04	Inadequate skills on ICT	Mr. Rohitha Sumanaweera, District In- charge, IDB	Public officer
05	Inadequate skills on marketing promotion	Mrs. Malkanthi – Asst. Director SEDD /Mr.M.M.Suwandarathna-Deputy Director SEDD	Public officers
06	Lack of skills on content development and storytelling (Exiting staff + product developers)	Mrs. D.S Jayasundara - In charge, Business Service Center	Public Officer
07	Lack of multitask skills especially in home stay (MSMEs).	Mr. Nihas Mohideen (Senior Lecture – REDA Hotel School) / Mr. Lionel Gunasekara- Sigiriya Tourist Guest House Owners & Businessmen Association	Training provider Private Association
08	Lack of skills on preparation and promotion of traditional foods	Gamini Jayatissa - Director - GAFEC	NGO
09	Lack of skills to promote wellness tourism	Mr. D.M.W. Dissanayake-Director, Super international School of Hotel & Tourism	Training Provider

	Issues identified	Name of the stak eholder who raised the issue	Type of stakeholder
10	Poor skills on disaster resilience	Mr. M.R. Wijesundara - Asst. Director (Planning)	Public officer
11	Poor skills on disaster resilience	Thanuja Bopearachchi- National Tour Guide Lecture	Freelance Tour Guide
12	Poor interpersonal/ communication skills	Gamini Jayatissa - Director - GAFEC	NGO
13	Lack of skills on eco-tourism/ spiritual tourism	Mr. Sunil Atapattu- Central Province Tour Guide association / Gamini Jayatissa - Director - GAFEC	Tourism Association / NGO
14	Lack of skills on adventure tourism	Mr. Sunil Atapattu- Central Province Tour Guide association / Gamini Jayatissa - Director - GAFEC	Tourism Association / NGO
15	Lack of skills on dark sky tourism (night sky observation)	Gamini Jayatissa - Director - GAFEC	NGO
Issues related to product/destination development			
15	Inadequate skills on community-based product development (traditional products)	Gamini Jayatissa - Director – GAFEC	NGO
16	Lack of skill on destination development	Mr. Chamara Ruchiranga/ Mrs. Sudhara Wickramarathna -Tourism Development officers	Public officers
17	Lack of skills on new tourism events (water rafting, adventure tourism, gliding, hiking, hot air balloons riding etc.)	Gamini Jayatissa - Director – GAFEC / Mr. Indika Weebaddage - Central Province Tour Guide Lecture’s Association	NGO / Tourism Association
18	Weak promotion of plantation sector related tourist activities due to inadequate skills and knowledge.	Mr. Radly Dissage, DGM-Projects, Elkaduwa Plantation / Mr. Manjula Weerasinghe, State Superintendent	Officers in Plantation

	Issues identified	Name of the stak eholder who raised the issue	Type of stakeholder
Issues related to awareness/knowledge			
19	Inadequate technical knowledge of tour guides	Mr. Indika Weebaddage - Central Province Tour Guide Lecture's Association	Tourism Association
20	Lack of awareness and poor attitudes on vocational trainings	Mrs. Udeni Illankoon-District Manager NAITA /Mrs. S.B.Samarakoon- Assistant Director VTA / Mrs. K.A. De Silva - Principal Technical College / G.S. Abeyrathna – NYSC Training Manager	Training Providers
21	No proper guidance for some of the service providers of the tourism value chain (e.g., Three-wheel drivers)	Mr. R.G.S.T. Bandara - Three-Wheeler Association / Mr.Indika – Inchage Tourist Information Center	Private / Public
22	Poor attitudes towards the tourism industry jobs	Mrs. Udeni Illankoon-District Manager NAITA /Mrs. S.B.Samarakoon- Assistant Director VTA / Mrs. K.A. De Silva - Principal Technical College	Training Institutes
23	Lack of awareness of measures to increase staying nights (by introducing new activities and by changing attitudes)	Mr. Chaminda Jayanatha - Sigiriya Tourism Association	Tourism Association
24	Inadequate knowledge on marketing	Mr. Indika Weebaddage - Central Province Tour Guide Lecture's Association / Mr. Suranjith Wewita - Central Provincial Tourism Development Cooperative Society	Tourism Association
25	Poor knowledge about flora and fauna	Mr. Suranjith Wewita - Central Provincial Tourism Development Cooperative Society	Tourism Association

	Issues identified	Name of the stak eholder who raised the issue	Type of stakeholder
Issues related to institutional matters			
26	Poor coordination between tour guides and existing associations	Mr. H.M. Prasanna Dhanushka - Sigiriya Tour Guide Association	Tourism Association
27	Lack of female tour guides	Mr. H.M. Presanna Dhanushka - Sigiriya Tour Guide Association / Mr. Thanuja Bopearachcichi – National Tour Guide Lecture / Mrs. N.P. Karunanayake- Women Development Officer	Private Tourist Association / Freelancer Guiding Service Provider / Public officer
28	No mechanism to attract youths to the industry	Mr. C.K. Abeywardana – District Scout Commissioner	Youth Association
29	Lack of opportunities for women and PWD for training	Mrs. N.P. Karunanayake-District Women Development Officer	Public officer
30	No opportunities to improve the knowledge on nature-based tourism mainly for safari staff	P. R. Nishantha Priyankara - Jeep Safari Society	Tourism Association
31	Regular updating about the present status of the industry is minimum due to poor coordination among stakeholders.	Mrs. Wijelatha-Asst. Director Planning / Mrs. Lakmini Thilakarathna-Deputy Director Planning	Public officer
32	No promotional activities in the district to bring tourists	Mrs. Chamila Atapattu-Additional District Secretary	Public Officer
33	Flexible employment opportunities for female employees and PWDs	Mrs. N.P. Karunanayake/ H.H.R.S. Priyankara / P.P.M.E.M. Pathiraja – Women Development Officers	Public Officers
34	Unavailability of a center to provide the information about skills development.	Mrs. Sashika Lekamge – District Statistician	Public officer
35	Unavailability of travel and tourist agents in the district to promote new/existing destinations in the districts.	Mr.Gayan Nithulgaspitiya – Director Traveller in you (Pvt) Ltd / Mr. Kishor Kumar – A&B Events	Private Tour Agent / Accommodation Provider

Skills for Inclusive Growth